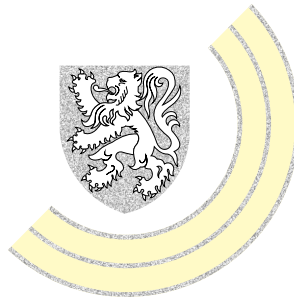

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

20 november 2002

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET ALGEMEEN VERBINDEND VERKLARING VAN AKKOORDEN TUSSEN WERKNEMERS- EN WERKGEVERSORGANISATIES

DECREET WIJZIGING DECREET BESCHERMING VAN DE NAMEN VAN DE OPENBARE WEGEN EN PLEINEN

DECREET WIJZIGING DECREET ONDERSTEUNING VAN DE FEDERATIE VAN ERKENDE ORGANISATIES VOOR VOLKSONTWIKKELINGSWERK

VERZOEKSCHRIFT VERLAGING VAN DE SUCCESSIERECHTEN

Inhoud

Nr. 13

Woensdag 20 november 2002
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	1
Verslag van het Rekenhof	
Indiening	1
Verslagen	
Indiening	2
Motie betreffende belangenconflict	
Indiening	3
Met redenen omklede moties	
Indiening	3
Voorontwerp van decreet	
Indiening	4
Mededelingen van de Vlaamse regering	
Indiening	4
Mededeling van het Rekenhof	
Indiening	4
Mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	5
Jaarverslag	
Indiening	5
Motie van orde	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	5
Spreker : de heer Eric Van Rompuy	

Ontwerp van decreet houdende de algemeen verbindend verklaring van akkoorden tussen werknemers- en werkgeversorganisaties betreffende gemeenschaps- en gewestaangelegenheden
– 1172 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking 5

Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Jan Laurys, Guy Sols, Jan Penris, Robert Voorhamme en
André-Emiel Bogaert en minister Renaat Landuyt

Artikelsgewijze bespreking 18

Voorstel van decreet van de heer Herman De Loor, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Dirk De Cock en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen houdende wijziging van het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen
– 1141 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking 18

Sprekers : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Herman De Loor, Miel Verrijken en
Dirk De Cock

Artikelsgewijze bespreking 22

Voorstel van decreet van de heren Herman Lauwers, Jos Stassen, Marino Keulen en Dany Vandebossche houdende wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk
– 1257 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking 23

Sprekers : de heer Herman Lauwers, mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Marino Keulen en
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

Artikelsgewijze bespreking 25

Verzoekschrift betreffende de verlaging van de successierechten
– 1368 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag 27

Regeling van de werkzaamheden 28

VOORZITTER : De heer André Denys, onder-voorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.01 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Patrick Lachaert : buitenslands ;

Anny De Maght-Aelbrecht : ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgend ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Eigen vermogen “Flanders Hydraulics” – 1445 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgend voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren Eddy Schurmans en Bart De Smet c.s. houdende aanvulling van artikel 263sexies, § 1 van de nieuwe gemeentewet – 1446 (2002-2003) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Paul Van Malderen, Jos De Meyer, Carl Decaluwe, Ludwig Caluwé, Jan Verfaillie en mevrouw Wivina Demeester-De Meyer betreffende een strategisch plan ter voorkoming van hinder bij openbare werken – 1450 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.
- Voorstel van resolutie van de heer Christian Van Eycken betreffende de goedkeuring door het Vlaams Parlement van de raamovereenkomst van de Raad van Europa voor de bescherming van de nationale minderheden – 1453 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

VERSLAG VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende verslag van het Rekenhof werd ingediend :

- Verslag van het Rekenhof over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003 – 1438 (2002-2003) – Nr. 2.
Verwezen naar alle terzake bevoegde commissies.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer André Moreau over het jaarverslag 2001 van de Vlaamse Ombudsdienst (Thematische aanbevelingen Onderwijs)
– 41 (2001-2002) – Nr. 5.
- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Peter Gysbrechts over het ontwerp van decreet houdende instemming met het amendement op het Verdrag van Bazel van 22 maart 1989 inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan, aangenomen op de derde vergadering van de Conferentie van de Partijen, gehouden te Genève op 22 september 1995
– 1231 (2001-2002) – Nr. 2
- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Peter Gysbrechts over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, en met de bijlagen I en II, ondertekend te Aarhus (Denemarken) op 25 juni 1998
– 1315 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Ludwig Caluwé over het ontwerp van decreet houdende de oprichting van de naamloze vennootschap van publiek recht Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)
– 1316 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer Julien Demeulenaere over het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van een besluit van de Vlaamse regering tot ontvanke-lijkheid en gelijkwaardigheid van een aanvraag tot afwijking op de eindtermen van de tweede en de derde graad van het voltijds gewoon secundair onderwijs
– 1318 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid uitgebracht door de heren Marcel Logist en Jo Vermeulen over het ontwerp van decreet tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Stedenfonds
– 1367 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever en mevrouw Veerle Declercq over het verzoekschrift betreffende de aanwerving van werknemers met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur
– 1443 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Jos Bex over de gedachte-wisseling over de evaluatie van het instrument milieubeleidsovereenkomst en de uitvoering van milieubeleidsovereenkomsten in 2001
– 1444 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door mevrouw Veerle Declercq en de heer Ludwig Caluwé over het verzoekschrift betreffende de uitbreiding van de bestaande exploitatievergunning voor erkende taxidiensten met een vergunning voor motortaxi's
– 1454 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Jo Vermeulen over de hoorzitting over de toekomstvisie op ballet, dans en musical in Vlaanderen
– 1458 (2002-2003) – Nr. 1.

MOTIE BETREFFENDE EEN BELANGEN-CONFLICT

Indiening

De voorzitter : De volgende motie werd ingediend :

- Motie van de heren Eddy Schuermans, Eric Van Rompuy, Erik Matthijs en Johan De Roo betreffende een belangenconflict
– 1457 (2002-2003) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES

Indiening

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Mieke Van Hecke en de heren Eric Van Rompuy en Kris Van Dijck tot besluit van de op 12 november 2002 door mevrouw Brigitte Grouwels in commissie gehouden interpellatie tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over het principeakkoord tussen de federale regering en de Brusselse burgemeesters betreffende een zogenaamd taalhof-felijkheidsakkoord voor de lokale politie
– 1447 (2002-2003) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van de heer Felix Strackx, mevrouw Niki De Gryze en de heren Pieter Huybrechts en Frans Wymeersch tot besluit van de op 12 november 2002 door de heren Carl Decaluwe, Felix Strackx en André Denys in commissie gehouden interpellaties tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de inruilactie 'een nummerplaat voor een abonnement van De Lijn'
– 1448 (2002-2003) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van de heren Carl Decaluwe, Ludwig Caluwé, Jan Verfaillie, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer en de heer Paul Van Malderen tot besluit van de op 12 november 2002 door de heren Carl Decaluwe, Felix Strackx en André Denys in commissie ge-
- houden interpellaties tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de inruilactie 'een nummerplaat voor een abonnement van De Lijn'
– 1449 (2002-2003) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van de heer Paul Van Malderen tot besluit van de op 12 november 2002 door de heer Paul Van Malderen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de verkeersveiligheid van rotondes
– 1451 (2002-2003) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van de heren Dominiek Lootens-Stael en Luk Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 12 november 2002 door mevrouw Brigitte Grouwels in commissie gehouden interpellatie tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over het principeakkoord tussen de federale regering en de Brusselse burgemeesters betreffende een zogenaamd taalhof-felijkheidsakkoord voor de lokale politie
– 1452 (2002-2003) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van de heren Karim Van Overmeire en Luk Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 13 november 2002
 - 1° door de heer Luc Van den Brande in plenaire vergadering gehouden interpellatie tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de recente uitspraken van de minister inzake de afbouw van een eigen Vlaams buitenlands beleid ;
 - 2° door de heer Karim Van Overmeire in plenaire vergadering gehouden interpellatie tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de recente uitspraken van de minister inzake de afbouw van een eigen Vlaams buitenlands beleid ;
 - 3° door de heer Jan Loones in plenaire vergadering gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de recente uitspraken van de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, inzake de afbouw van een eigen Vlaams buitenlands beleid
– 1455 (2002-2003) – Nr. 1.

Voorzitter

- Met redenen omklede motie van de heren Luc Van den Brande, Freddy Sarens en Jan Loones tot besluit van de op 13 november 2002

1° door de heer Luc Van den Brande in plenaire vergadering gehouden interpellatie tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de recente uitspraken van de minister inzake de afbouw van een eigen Vlaams buitenlands beleid ;

2° door de heer Karim Van Overmeire in plenaire vergadering gehouden interpellatie tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de recente uitspraken van de minister inzake de afbouw van een eigen Vlaams buitenlands beleid ;

3° door de heer Jan Loones in plenaire vergadering gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de recente uitspraken van de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, inzake de afbouw van een eigen Vlaams buitenlands beleid

– 1456 (2002-2003) – Nr. 2. 44

VOORONTWERP VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : Het volgende voorontwerp van decreet werd ingediend :

- Voorontwerp van gemeentedecreet, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 8 november 2002
(VR11/2002-2003).

Dit voorontwerp van decreet ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.⁴

MEDEDELINGEN VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van de Vlaamse regering werden ingediend :

- Rapport over de uitvoering van de algemene uitgavenbegroting 2002 per 30 september 2002 (DOC 71/2002-2003) ; Rapport over de uitvoering van de algemene uitgavenbegroting 2002 per 30 september 2002 (DOC 71/2002-2003) ;
- Schatkisttoestand van de Vlaamse Gemeenschap, toestand op 30 september 2002 en de nieuwsbrief kasbeheer van september 2002 (DOC 72/2002-2003). Schatkisttoestand van de Vlaamse Gemeenschap, toestand op 30 september 2002 en de nieuwsbrief kasbeheer van september 2002 (DOC 72/2002-2003).

Deze mededelingen van de Vlaamse regering liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN HET REKENHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van het Rekenhof werden ingediend :

- Brief N 12-2.090.403 B10 d.d. 5 november 2002 betreffende de vraag om inzage- en informatie-recht vanwege Vlaams Volksvertegenwoordiger de heer Carl Decaluwe inzake de regionale luchthavens Antwerpen en Oostende (DOC 73/2002-2003) ;
- Brief N 12-2.209.218 B2 d.d. 6 november 2002 betreffende de vraag om inzage- en informatie-recht vanwege Vlaams Volksvertegenwoordiger de heer Johan Sauwens d.d. 23 oktober 2002 inzake de financieel-economische toestand van de Vlaamse vervoersmaatschappij De Lijn (DOC 74/2002-2003) ;
- Brief N 14-2.102.955 B4 d.d. 6 november 2002 betreffende de vraag om inzage- en informatie-recht vanwege Vlaams Volksvertegenwoordiger

Voorzitter

de heer C. Decaluwe d.d. 28 oktober 2002 inzake de opvolging van het dossier van de betaling van de Euronautencampagne (DOC 75/2002-2003).

Deze mededelingen van het Rekenhof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP
Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd ingediend :

- Beslissing van de Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor Radio en Televisie van 16 oktober 2002 betreffende de klacht van de heer F. De Cock tegen VRT en de klacht van de heer E. De Vrij tegen VMM (DOC 70/2002-2003)

Deze mededeling van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

JAARVERSLAG
Indiening

De voorzitter : Het volgend jaarverslag werd ingediend :

- Jaarverslag 2001 van de Dienst voor de Universitaire Statistiek van de Universitaire Stichting (DOC 76/2002-2003).

Dit jaarverslag ligt ter inzage op de afdeling De-

creetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MOTIE VAN ORDE
Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Van Rompuy bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, hierbij vraag ik dat de agenda aangevuld wordt met de motie van de heren Schuermans, Van Rompuy, Matthijs en De Roo betreffende een belangenconflict (Stuk 1457). Het betreft een motie in verband met de niet-aftrekbaarheid van de milieubelastingen. Dit wetsontwerp werd goedgekeurd in de commissie in de federale Kamer. Ik heb vernomen dat er over dit onderwerp een Overlegcomité is. We willen onze motie betreffende een belangenconflict deze namiddag toelichten.

De voorzitter : Ik stel voor dat we ons deze namiddag na de actuele vragen uitspreken over dit voorstel tot aanvulling van de agenda.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de algemeen verbindend verklaring van akkoorden tussen werknemers- en werkgeversorganisaties betreffende gemeenschaps- en gewestaangelegenheden – 1172 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de algemeen ver-

Voorzitter

bindend verklaring van akkoorden tussen werknemers- en werkgeversorganisaties betreffende gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric van Rompuy : Ik zou graag hebben dat de minister aanwezig is bij de bespreking van dit ontwerp van decreet.

De voorzitter : Ik stel voor om de vergadering te schorsen.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De vergadering is geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 10.03 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 10.15 uur.*

De heer Laurys, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik wil het standpunt van mijn fractie verduidelijken. CD&V kan absoluut niet akkoord gaan met dit ontwerp van decreet. We zien het nut er niet van in.

Begin 2000 had minister Landuyt een voorontwerp van decreet klaar. Dat is echter nooit ingediend. Het voorzag in een volledig parallel systeem van Vlaams sociaal overleg, eigen Vlaamse CAO's en het algemeen verbindend verklaren door de Vlaams minister van Werkgelegenheid. Eigenlijk greep de minister daarvoor terug naar een vroeger wetsontwerp van 1993 van voormalig minister Detiège, geschreven door professor Blanpain. Het ontwerp werd enigszins aangepast en door minister Landuyt overgenomen.

Op dat voorontwerp van decreet is heel wat kritiek gekomen, ook van de sociale partners. Het was de bedoeling om ook sectorale werknemersorganisaties te erkennen die collectieve arbeidsovereenkomsten zouden kunnen afsluiten, buiten de 3 representatieve vakbonden. De Vlaamse CAO's zouden kunnen worden afgesloten in federale organen die moesten worden erkend door de SERV. Binnen de SERV zou er dan vetorecht zijn van de Unizo of

het VEV. Er was ook een mogelijkheid om subregionale interprofessionele akkoorden af te sluiten op het vlak van STC's. Er was ook een probleem met procesrechtelijke aspecten. Hoe gaat dit naar de arbeidsrechtbank ? Hoe kan het voor de arbeidsrechtbank hard worden gemaakt als bepalen van de CAO niet worden gerespecteerd ? Dan was er ook nog een probleem met Brussel. Dat amalgaam van problemen heeft ervoor gezorgd dat het overleg tussen het federaal niveau, het gewestelijk niveau en de sociale partners is vastgelopen.

Dan was er nog het incident met de aanmoedigingspremies in aanvulling op het federaal tijdskrediet. We weten allemaal dat het Waals Gewest, en vooral de Franstalige socialistische vakbond FGVB, tegen de regeling was waarbij Vlaamse werknemers meer voordelen kregen toegekend via het systeem van tijdskrediet. Daarop is het interministerieel comité bijeengeroepen. Uiteindelijk is er dan een akkoord uit de bus gekomen waarbij een aantal aanmoedigingspremies door het federale niveau werden overgenomen.

Er is wel afgesproken dat, telkens wanneer Vlaanderen bijkomende voordelen wilde toekennen aan werknemers, er eerst vooraf overleg zou worden gevoerd met de andere niveaus, in casu met federaal minister Onkelinx. We hebben tijdens een actuele vraag onze stelling duidelijk naar voren gebracht. Wij aanzien dit als een vetorecht van minister Onkelinx inzake de Vlaamse akkoorden.

Uiteraard hebben de aanmoedigingspremies geen direct verband met dit ontwerp van decreet. Toch toont het aan dat er op het federaal niveau geen akkoord bestaat, wel integendeel. Men blijft er zich verzetten tegen een Vlaams sociaal overleg, tegen Vlaamse CAO's en tegen de algemeenbindendverklaring van collectieve arbeidsovereenkomsten.

Minister Landuyt heeft daarna een zeer minimalistisch ontwerp ingediend. Het beslaat slechts uit één artikeltje. Ondanks het feit dat het een zeer kort ontwerp is, worden daarover toch nog zeer zware discussies gevoerd.

De kern van het debat blijft dat de federale overheid vindt dat de algemeenbindendverklaring van een akkoord een louter procedurele aangelegenheid is, die los staat van de inhoud van de afspraken die werden gemaakt door de sociale partners. De federale minister kan dan op basis van die procedure de arbeidsovereenkomst algemeen bindend verklaren. Ze steunt zich blijkbaar op de stelling van eminente juristen, zoals de heer Pirenne.

Laurys

In Vlaanderen heeft men daar een andere visie over. Wij vinden dat de inhoud van de arbeidsovereenkomst bepalend is voor wie in feite de algemeenbindendverklaring moet uitspreken. Dit is afhankelijk van de materie waarover de arbeidsovereenkomst is gesloten.

De Raad van State heeft een zeer duidelijk en kort advies gegeven. Het sociaal overleg en de organisatie ervan blijven een bevoegdheid van de federale overheid. Daar kan niet over worden gediscussieerd. De algemeenbindendverklaring is de taak van de minister tot wiens bevoegdheid de materie behoort. Na dit gunstig advies zijn de spanningen blijven bestaan.

Mijnheer de minister, het resultaat is heel pover, zeker als we vergelijken met wat oorspronkelijk de bedoeling was. We zouden nog akkoord kunnen gaan indien het ontwerp een halve stap voorwaarts zou zijn in de richting van een Vlaamse collectieve arbeidsovereenkomst, maar zelfs dat is niet het geval.

Indien dit ontwerp wordt goedgekeurd, wordt de CAO afgesloten in de federale overlegstructuren zoals de paritaire comité's en de arbeidsraad. Daarover wordt niet gediscussieerd. De overeenkomsten kunnen handelen over materies die vallen onder de Vlaamse, federale of gemengde bevoegdheid. De akkoorden worden dan neergelegd bij de federale dienst Collectieve Arbeidsbetrekkingen. Het is die dienst die de overeenkomst overmaakt aan minister Onkelinx.

Minister Onkelinx zal alle collectieve arbeidsovereenkomsten algemeen bindend verklaren. Minister Landuyt heeft zelf gezegd dat hij haar niet kan belletten zaken te doen die eigenlijk zinloos zijn. Daarna maakt de dienst Collectieve Arbeidsbetrekkingen de CAO's over aan de Vlaamse minister van Werkgelegenheid. Indien hij dat wil, kan hij – zo staat het er – een tweede handtekening onder het akkoord zetten.

Het enige dat wordt geregeld, is dat indien de Vlaamse minister van Werkgelegenheid dat wil, hij een handtekening kan zetten onder een collectieve arbeidsovereenkomst, die ondertussen bindend is verklaard door minister Onkelinx.

Mijnheer de minister, ik weet dat u vindt dat ik niet mag afgaan op persberichten. We hebben echter geen andere bronnen. Voor minister Onkelinx is de zaak duidelijk : voor haar is een CAO een ondeel-

baar geheel dat door de federale minister algemeen bindend wordt verklaard. Hooguit kan de Vlaamse minister een tweede handtekening plaatsen. Dat is wat minister Onkelinx als persbericht heeft verspreid. Eigenlijk is wat minister Onkelinx zegt vrij beschamend voor het Vlaams Parlement : als minister Landuyt nadien nog wil schitteren en een show wil opvoeren door met de sociale partners een CAO algemeen verbindend te verklaren, dan mag hij dat doen maar dat interesseert haar in feite niet. Voor haar is de kous af, zij heeft die CAO algemeen verbindend verklaard en het maakt niet uit wat er nadien nog gebeurt. Het interesseert haar niet of er al dan niet een tweede handtekening komt.

Wij hebben in de commissie de discussie gevoerd over wat er zou gebeuren indien enkel minister Landuyt zou tekenen en minister Onkelinx niet of omgekeerd. Het is allemaal vrij onduidelijk wat de juridische gevolgen zullen zijn van die CAO. Daarom is dit eigenlijk een totaal overbodig decreet. Het maken van een wetgeving of een decreet is een serieuze aangelegenheid. Het voorbereidend werk dat voorafging aan de wet van 1968, de wet op de nationale collectieve arbeidsovereenkomst, is fenomenaal. Als we dat vergelijken met de voorbereidende teksten voor dit ontwerp van decreet, dan moeten we toch zeggen dat dit kunst- en vliegwerk is.

Enkele van de doelstellingen van deze regering waren het verminderen van het administratief werk en van de wetgeving en het transparanter maken van de wetgeving. Hier zien we een mooi voorbeeld van hoe het niet moet. Dit is een decreet dat compleet nutteloos is. Er komt een administratieve verzwaring : er komt een dubbele handtekening en een dubbele controle, er is het al dan niet doorsturen van de dienst Collectieve Arbeidsbetrekkingen naar de Vlaamse minister voor Werkgelegenheid. Er is heel veel kans op juridische conflicten. Ik heb daarstraks al gevraagd wat de juridische gevolgen zijn als een van de ministers geen handtekening zet. Dat leidt tot rechtsonzekerheid voor werkgevers en werknemers. Het is onduidelijk waar men de procedures moet inleiden en dergelijke meer. Met andere woorden : dit is een decreet dat er eigenlijk niet had mogen komen, maar dat er is gekomen omdat men er een prestigezaak van heeft gemaakt. Men wilde absoluut iets doen in verband met Vlaamse CAO's, maar eigenlijk heeft de olifant een muis gebaard. Om al deze redenen kan CD&V niet akkoord gaan met dit ontwerp. Onze fractie zal dan ook tegenstemmen. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Sols heeft het woord.

De heer Guy Sols (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb uiteraard aandachtig geluisterd naar de woorden van de heer Laurys. Ik veronderstel dat hij namens de hele CD&V-fractie spreekt. Bij andere ontwerp-decreten beweert CD&V steeds dat de VLD en de meerderheid onvoldoende rekening houden met de adviezen van de Raad van State, terwijl ze nu zegt dat dat advies voor haar niet telt.

Een tweede vaststelling is dat CD&V altijd spreekt over de recuperatie van het federale, terwijl ze nu zegt dat dat niet hoeft. Mijnheer Van Rompuy, dit ontwerp van decreet is slechts een stap maar geen eindstap. Het is een belangrijke stap naar een wetgeving over Vlaamse CAO's en een volwaardig Vlaams collectief arbeidsrecht, en daaraan gekoppeld de algemeenverbindendverklaring. Die eerste stap gaat voor u blijkbaar al te ver. U zegt dat we dit maar moeten overlaten aan het federale niveau.

De Raad van State steunt inderdaad dit ontwerp. Voor de duidelijkheid wil ik in deze plenaire zitting het belangrijkste gedeelte van dat advies citeren : 'De koning is niet langer bevoegd om bepalingen van CAO's algemeen bindend te verklaren die betrekking hebben op aangelegenheden die behoren tot de gemeenschaps- of gewestbevoegdheden. Het zijn enkel de gemeenschaps- of gewestregeringen die met betrekking tot die aangelegenheden bevoegd kunnen zijn om CAO's verbindend te verklaren. Voorwaarde hiertoe is evenwel dat die regeringen hiertoe gemachtigd worden door al naargelang het geval de decreet- of ordonnantiegever.' Dat is dus wat vandaag staat te gebeuren wat het Vlaams Parlement betreft.

Dit ontwerp van decreet is op zijn plaats, alhoewel ik inderdaad bevestig dat de Raad van State een onderscheid maakt tussen aspecten die verband houden met de algemeenverbindendverklaring aan sich en aspecten die verband houden met de organisatie van sociaal overleg dat voorafgaat aan het totstandkomen van CAO's.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil iets duidelijk maken. De heer Sols beweert dat we zeggen dat het algemeen bindend verklaren van het overleg aan het federale niveau moet worden overgelaten, maar dat is niet wat we zeggen. We zeggen dat er niet ver genoeg wordt gegaan. De oorspronkelijke bedoeling van minister Landuyt was een volledig systeem van Vlaams soci-

aal overleg en Vlaamse CAO's in het leven te roepen. Wat nu overblijft, is echter een nutteloze stap. We vrezen dat de verdere regionalisering van het sociaal overleg zal worden stopgezet wanneer het ontwerp van decreet is goedgekeurd.

We vinden dat de Raad van State een goed advies heeft gegeven. De Raad van State oordeelt echter niet over de opportuniteit van het ontwerp van decreet, maar wel over het juridisch-technisch karakter. We staan volledig achter het advies. De Raad van State heeft niet gezegd dat die CAO moet worden goedgekeurd. De Raad van State heeft gezegd dat het algemeen bindend verklaren een Vlaamse materie is.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Ik heb mezelf nooit aan een andere tekst verbonden dan aan de tekst die nu voorligt. De geschiedenis die wordt geschreven, is niet mijn geschiedenis. Ik ben er steeds van uitgegaan dat wat in dit ontwerp staat, de correcte juridische benadering van de situatie is. De Raad van State heeft dan ook voor het eerst gezegd dat in dit ontwerp de juiste juridische redenering staat. Met die redenering wordt er een duidelijk onderscheid gemaakt tussen een overeenkomst tussen sociale partners – wat geen overheidshandeling is, maar wel een handeling tussen privé-organisaties – en het feit dat men een en ander tot wet wil verheffen.

Volgens de Raad van State kan een overheid een overeenkomst slechts tot wet verheffen in de mate dat ze bevoegd is voor de materie waarop de overeenkomst betrekking heeft. Juist door die splitsing tussen de verschillende juridische situaties duidelijk te maken, komen we tot de logica dat het algemeen bindend verklaren van iets dat betrekking heeft op de bevoegdheden van een gewest of een gemeenschap, een aangelegenheid is voor dat gewest of die gemeenschap. Dat is een zuivere en correcte juridische redenering binnen de huidige staatsstructuur.

De heer Jan Laurys : De minister zegt dat hij zich nooit heeft verbonden aan een andere tekst dan de tekst die nu voorligt, maar ik heb hier toch de tekst van een voorontwerp van decreet betreffende de sociale akkoorden, bestaande uit 32 artikels. Ik geef wel toe dat die tekst nooit is ingediend.

Minister Renaat Landuyt : Ik heb die tekst ook gekregen, maar ik ging er niet mee akkoord omdat hij juridisch niet in orde is. De sociale partners stopten u een tekst in handen die al tien jaar circuleert en al tien jaar verkeerd is. Nu hebben we het

Landuyt

juridisch principe in verband met het algemeen bindend verklaren opgenomen in het ontwerp van decreet.

In de context van de hervorming van de Vlaamse overheid, waarbij we onder andere de adviesorganen zullen ordenen, is er beslist dat de SERV geen adviesorgaan wordt. De SERV wordt daarentegen het orgaan van het Vlaams sociaal overleg. U hebt misschien via omwegen ook een ontwerp gezien van een tekst die daarover gaat, maar ik nog niet. Ik weet welke essentiële passage in het nieuwe SERV-decreet zal staan en die komt erop neer dat we ons sociaal overleg zelf organiseren. Voor de organisatie van het sociaal overleg in Vlaanderen verwijs ik naar een komend ontwerp van decreet met betrekking tot de SERV.

De heer Jan Laurys : Onder dat voorontwerp van decreet staan uw naam en die van minister-president Dewael. U bent toch nog geen tien jaar minister van Werkgelegenheid ?

Minister Renaat Landuyt : Maak u daar niet druk over. Ik heb nooit achter die tekst gestaan. Mijn basisstelling, waarover de Raad van State voor het eerst heeft gezegd dat het om de juiste juridische benadering gaat, is dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen wat de organisaties overeenkomen en wat een overheid doet. Vergeet uw eigen geschiedenis van tien jaar strijd in de vakbond. Die strijd was verkeerd.

De heer Jan Laurys : Ik stel vast dat u sneller vergeet dan ik kan vergeten. U vergeet zelfs uw eigen decreten.

De voorzitter : De heer Sols heeft het woord.

De heer Guy Sols : Mijnheer Laurys, ik zou u willen vragen om samen met ons naar de toekomst te kijken. Ik deel het standpunt van de minister : gemeenschaps- en gewestaangelegenheden moeten op dat niveau worden behandeld. Dat doet geen afbreuk aan wat u over de andere aspecten van het probleem hebt gezegd. Ik heb alle vertrouwen in de woorden van de minister dat daaraan zal worden gewerkt. Ik vind het echter spijtig dat u zegt dat u dit ontwerp verworpt omdat het niet ver genoeg gaat, want zo gooit u het kind met het badwater weg. Het ene sluit het andere niet uit. We hebben ervoor gevochten dat dit op Vlaams niveau wordt afgehandeld. De VLD is daarom van mening dat we de Vlaamse regering de opdracht moeten

kunnen geven om de algemeenverbindendverklaring af te kondigen.

We hebben een aantal tegenstrijdige politieke uitspraken gehoord. Zo verdedigt federaal vice-premier Laurette Onkelinx een veeleer centralistische visie. Zij stelt dat CAO's een ondeelbaar geheel vormen, en dat de Vlaamse minister de gewest- en gemeenschapsaangelegenheden ervan mag, maar niet moet mee ondertekenen. Dat is een ernstig probleem. Minister Landuyt heeft een andere visie op de zaken, die we delen. De minister stelde tijdens de commissiebespreking uitdrukkelijk dat hij de visie van minister Onkelinx niet deelt dat hij slechts facultatief kan meetekenen voor aangelegenheden waarvoor hij bevoegd is. Hij merkte integendeel op dat 'hij minister Onkelinx niet kan tegenhouden een zinloze handeling te stellen. Of zij een zuivere overeenkomst tekent of niet maakt geen verschil.'

Wij hebben kennis genomen van het feit dat deze twistappel is aangekaart in het overlegcomité tussen de federale overheid en de deelgebieden. Is het probleem tijdens dit overleg volledig uitgeklaard ? Welke interpretatie is officieel aanvaard als de enig juiste ? De minister heeft niet alleen het advies van de Raad van State en de interpretatie van gezaghebbende professoren aan zijn kant, waaronder het door hem geciteerde artikel van professor Popelier in het Rechtskundig Weekblad. Het volstaat echter niet om gelijk te hebben : men moet ook nog gelijk krijgen.

Namens de VLD heeft de heer Laverge in de commissie zijn steun uitgesproken voor dit ontwerp van decreet. Hij noemde het een belangrijke stap vooruit voor Vlaanderen. Ik kan dat standpunt hier alleen maar bijtreden. Ik begrijp de kritiek van CD&V niet : dit is geen eindpunt, maar een belangrijke stap vooruit voor Vlaanderen. De VLD zal het voorliggend ontwerp van decreet dan ook steunen. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, over het voorliggend ontwerp van decreet is in de commissie een tamelijk interessant debat gevoerd.

Het debat was in de eerste plaats op zuiver juridisch-technisch niveau interessant. Er is zeker voor de rechtsspraak en de rechtsleer vernieuwend werk geleverd. Het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State is ophefmakend, in de mate dat wordt toegegeven dat voor de bepalingen in de al-

Penris

gemeenverbindendverklaring van het normatieve gedeelte van de CAO die ressorteren onder de bevoegdheden van de decreetgevers van dit land de handtekening van die decreetgevers noodzakelijk zijn. Dat is een verplichting.

Door middel van dit advies heeft de Raad van State de overblijvende Belgicistische oprispingen in de rechtsleer en de rechtspraak in dit land opzijgeschoven. De ideeën van professor Pirenne worden door professor Populier tegengesproken. De nieuwe Vlaamse rechtskundigen geven de ingeslagen weg duidelijk aan. Er is hierover een vernieuwend en interessant juridisch debat gevoerd.

Mijn fractie is van mening dat het politieke debat eveneens de goede richting uitgaat. Dit is in het belang van de Vlaamse werknemers, die nu een dekking zullen hebben die ze in het verleden nooit hebben gehad. Indien in een CAO normatieve bepalingen zijn opgenomen die specifiek betrekking hebben op materies die onder de gewestelijke bevoegdheden vallen, worden de werknemers niet door de handtekeningen van de koning beschermd. In de toekomst zal de handtekening van de decreetgevers wel voor die bescherming zorgen.

Dit ontwerp van decreet zal de rechtszekerheid van de Vlaamse werknemers verhogen. Voor een sociaal bewogen partij als het Vlaams Blok is dit uiteraard een belangrijke reden om dit ontwerp van decreet goed te keuren.

Ook als nationalist ben ik blij met de keuzes die zijn gemaakt. Iedereen weet uiteraard dat het ontwerp van decreet in dit verband niet ver genoeg gaat. In de commissie heb ik in dit verband naar een aantal Vlaamse sectoren verwezen die eigenlijk volledig buiten de bevoegdheden van de federale instanties zouden moeten vallen. Ik denk hierbij in eerste instantie aan de havensector. We zouden de kans moeten krijgen om voor die sectoren Vlaamse CAO's af te sluiten.

Ik ben van mening dat dit een land met twee, of misschien zelfs drie, snelheden is. We moeten de Vlaamse werkgevers en werknemers de kans bieden om de verschillen in dynamiek tussen Wallonië en Vlaanderen in CAO's vast te leggen. De huidige stand van zaken in de staatshervorming laat dit echter niet toe.

CD&V klaagt dat het voorliggend ontwerp van decreet niet ver genoeg gaat. Ik zou er toch even op

willen wijzen dat net haar mensen tijdens vroegere onderhandelingen over de staatshervorming de kans hebben gehad om het collectief arbeidsrecht te hervormen en te regionaliseren. Toen heeft CD&V gepast.

CD&V vindt dat het voorliggend ontwerp van decreet niet ver genoeg gaat. Ik vind dit hypocriet. Ik heb in de commissie al gezegd dat ik de indruk heb dat een gedeelte van de achterban van CD&V vindt dat dit ontwerp van decreet te ver gaat.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Penris, wie heeft gezegd dat dit ontwerp van decreet te ver gaat ?

De heer Jan Penris : Volgens mij vinden de werknemersorganisaties, die tot de achterban van CD&V behoren, dat dit ontwerp van decreet te ver gaat. Deze organisaties, die er een verborgen agenda op na houden, hebben er alle belang bij dat bepaalde zaken op het federale niveau worden geregeld. Zij zijn dan ook ontgoocheld dat een bepaalde dynamiek zich begint te ontwikkelen.

De heer Eric Van Rompuy : Dit punt staat in het verkiezingsprogramma van CD&V. Het is trouwens tijdens de vorige legislatuur in het Vlaams Parlement besproken. In dat verband zijn een aantal resoluties goedgekeurd die duidelijk stellen dat we een aantal ernstige stappen voorwaarts moeten zetten.

Dat het Vlaams Blok zich momenteel zo positief opstelt, verwondert me enigszins. (*Opmerkingen van de heer Jan Penris*)

Waarom wil de Vlaamse regering niet verder gaan ? Waarom heeft minister Landuyt het eerste ontwerp van decreet ingetrokken ? Het is duidelijk dat de FGVB binnen de socialistische beweging haar veto heeft uitgesproken.

We hebben hetzelfde meegemaakt met de aanmoedigingspremies. Aangezien ik zelf het Vlaams sociaal overleg heb bijgewoond, weet ik waarover ik praat. De top van de PS en de vakbonden dicteren wat er zal gebeuren. De heer Verboven wordt duidelijk door mevrouw De Vits geleid. Minister Landuyt heeft een nieuw ontwerp van decreet ingediend omdat het vorige door de vakbonden is afgewezen. Het verbaast me enigszins dat het Vlaams Blok deze weg wil inslaan. De vertegenwoordiger van de VLD heeft daarnet zelf gezegd dat de uitlatingen van minister Onkelinx niet alles verklaren.

De heer Jan Penris : Mijnheer Van Rompuy, het is niet mijn schuld dat de staatshervorming net is gestopt waar ze is gestopt.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Penris, we moeten vooruitgaan. Indien dit ontwerp van decreet wordt goedgekeurd, zullen we de volgende jaren zeker geen stappen in de goede richting kunnen zetten. Aangezien dit ontwerp van decreet als alibi kan worden gebruikt, begrijp ik niet waarom het Vlaams Blok het wil goedkeuren.

De heer Jan Penris : Mijn partij heeft zich geschaard achter een evolutionaire staatshervormingsgedachte.

De heer Eric Van Rompuy : Een revolutionaire.

De heer Jan Penris : Als dat zou kunnen, dan zouden we dat doen. Maar we doen dat niet. Daarvoor respecteren we de rechtsstaat te veel. Elk stapje in de goede richting is een stapje dat onze steun zal krijgen, mijnheer Van Rompuy. Het verbaast me dat uitgerekend u niet mee wilt gaan in deze richting. Dat bevestigt mijn theorie dat minstens een deel van uw achterban een andere, verborgen agenda heeft. Anders zou u meegaan in de ingeslagen richting.

De heer Eric Van Rompuy : Dit is een 'alibidecreet' om niet verder te moeten gaan.

De heer Jan Penris : Ten slotte, mijnheer de minister, verheugt het me als republikein dat we dit kleine bevoegdheidsbrokje verder hebben losgepeuterd van de kroon. Dus zult u op onze steun kunnen rekenen. (*Applaus bij het VB*)

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Ik wil kort reageren op het standpunt van de heer Penris. In zijn hoedanigheid van nationalist en republikein wil ik hem niet volgen. Ik wil hem wel volgen wanneer hij een sociale bekommernis uit, mocht die al eerlijk gemeend zijn. Maar waar is de sociale bescherming waarnaar hij verwijst ? De vertegenwoordiger van de VLD zei hier daarnet dat zijn fractie akkoord gaat met het ontwerp van decreet, maar dat er zoveel fundamentele vragen zijn dat hij vreest dat we in een situatie van totale rechtsonzekerheid zullen terechtkomen. Dan vraag ik me af waar die bescherming nu is. Wat zal er gebeuren als er morgen een werkgever naar de rechtbank stapt en verklaart dat hij

hier niet mee akkoord gaat omdat het juridisch niet meer klopt ? In welke situatie komen de werknemers dan terecht ? Ik vrees dat u door het creëren van die rechtsonzekerheid die bescherming veeleer doet afnemen dan toenemen.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, in 1990 heb ik mijn eerste congres georganiseerd, toen nog voor de vakbeweging. Naast het introduceren van de milieubekommernis, ook van vakbondszijde, behandelde een ruim deel van dit congres alle mogelijke aspecten van duurzame tewerkstelling en werkgelegenheid. Toen werd immers reeds duidelijk dat het sociaal overleg en de akkoorden die daar worden afgesloten aspecten hadden die ruimer zijn dan alleen maar inkomens en strikte arbeidsvoorwaarden, en dat die aspecten een steeds belangrijkere plaats zouden innemen in dat sociaal overleg. Onder meer gaat het dan over elementen die te maken hebben met rechten en mogelijkheden van opleiding, vorming en bijscholing, en waarover afspraken moeten worden gemaakt met de werkgevers.

Sindsdien is bewezen dat dit steeds belangrijker wordt. Bij elke CAO die wordt afgesloten worden de passages over dit soort aspecten ruimer en belangrijker. Ze nemen ook een steeds groter deel van de onderhandelingsmarge in beslag. Dit zijn elementen die nauw samenhangen met Vlaamse bevoegdheden. Vanaf 1990 is de discussie begonnen over de vraag wie bevoegd is om de normen op te leggen. Is het nog verantwoord te trachten een Belgisch akkoord af te sluiten, als een soort eenheidsworst, terwijl het beleid dat wordt gevoerd in de diverse regio's en gemeenschappen heel erg verschilt ?

Het aansluiten van de akkoorden op het beleid, en vice versa, wordt steeds moeilijker. In het verleden zijn we getuige geweest van heel wat incidenten, waarbij de ene en de andere zijde de arm moest worden omgewrongen om toch tot een zekere mate van harmonisering te komen. Heel vaak gaat men dan minder ver dan de betrokken partijen – zowel de regionale overheid als de regionale sociale partners – willen. Zij hadden verder kunnen gaan als ze geen rekening hadden moeten houden met het juridische keurslijf waardoor men alleen maar federale CAO's kan afsluiten. Welnu, ik vind dat dramatisch voor de positie van het sociaal overleg in Vlaanderen.

Voorhamme

De realiteit is dat er een ruime traditie is van sociaal overleg in dit land. Dat heeft met zich meegebracht dat een deel van de zaken die normaal via wetgeving geregeld worden, ook via de ingangspoort van de sociale partners wet kan worden. Dat gebeurt door hetgeen waar de sociale partners het allemaal over eens zijn, algemeen verbindend te verklaren. Het feit dat we dit tot nog toe in Vlaanderen niet op een onafhankelijke manier hebben kunnen doen, is spijtig. Daarmee lopen we immers al ruim een decennium achter op de realiteit. Dit hindert mijns inziens een gezond economisch en sociaal beleid in Vlaanderen.

Het is trouwens niet voor niets dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen van bij de start meer was dan louter een adviesorgaan. Heel veel mensen, en zelfs een aantal collega's, beschouwen de SERV als hét adviesorgaan. Dat is het ook, maar het is ook door het decreet van oprichting hét officiële overlegorgaan. Het is het tweeledige overlegorgaan in Vlaanderen.

Het is niet zo dat sommigen onder ons te dom zouden zijn of omdat de publieke opinie te dom zou zijn om dat te weten. Het is gewoon zo dat de SERV deze bevoegdheid die hij decretaal heeft, nooit echt heeft ingevuld. De SERV heeft dat nooit gedaan omdat het natuurlijk weinig zin heeft om sociale akkoorden af te sluiten waar geen sluitstuk aan kan komen inzake algemeen verbindend verklaren. Geen enkele sociale partner sluit akkoorden af die niet algemeen verbindend kunnen worden verklaard, omdat ze in dat geval – zoals de heer Laurys zegt – eigenlijk een rechtsonzekerheid creëren, waardoor ze betwistingen mogelijk maken voor arbeidsrechtbanken.

Het is dus uitermate belangrijk dat er eindelijk een belangrijke stap wordt gezet om die achterstand in te halen. Het is een eerste stap. Daar ben ik het mee eens. Het is ook een stap die rekening houdt met de bevoegdheidsverdeling zoals die vandaag is in onze staatsstructuur. Het is immers zo, mijnheer Penris, dat inkomensmateries in deze staatsstructuur nog altijd de bevoegdheid zijn van de federale overheid. Als er over een loonnorm wordt gesproken, is dat in het kader van de huidige bevoegdheidsverdeling een bevoegdheid van de federale overheid. Alles wat met inkomensvorming te maken heeft, is tot op vandaag de bevoegdheid van de federale overheid.

Daartegenover staan dan alle aspecten in verband met milieu, veiligheid, werkgelegenheid, arbeids-

markt, diversiteit op de werkvloer en al dat soort dingen. Al die materies zijn gemeenschapsbevoegdheid. We moeten dat respecteren. Ik onderschrijf het feit dat er in de toekomst absoluut nog een verdere evolutie mogelijk moet zijn. Dat regelen we echter niet via een decreet houdende de algemeenverbindendverklaring.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer Voorhamme, we zijn het eigenlijk in grote lijnen eens.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Laurys, ik zou het onbegrijpelijk vinden als u en ik het niet eens zouden kunnen zijn.

De heer Jan Laurys : Toch heb ik nog een bedenking. U zegt dat de SERV eigenlijk een overlegorgaan is, maar dat er geen overeenkomsten tot stand kunnen worden gebracht omdat er geen sluitstuk is inzake het algemeen bindend verklaren. We zitten echter toch met het advies van de Raad van State, dat net zegt dat het sociaal overleg nationaal blijft. Voor collectieve arbeidsovereenkomsten kan u dus niet naar de SERV. Dat blijft nationaal georganiseerd. Daar moeten we dus van afblijven. In die zin is ons standpunt dat dit ontwerp van decreet eigenlijk iets nutteloos is.

De heer Robert Voorhamme : Neen.

De heer Jan Laurys : Men had eigenlijk fundamenteel werk moeten verrichten. Men had duidelijkheid moeten creëren en men had het sociaal overleg moeten organiseren. Nu zijn we eigenlijk blij gemaakt met een dode mus.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, in uw drang om tegen te zijn, interpreteert u het advies van de Raad van State nogal pessimistisch. De Raad van State vertrekt van de tekst waarin wordt gesteld dat we niet raken aan die federale wet van 1968 inzake organisaties. De Raad van State herhaalt dat dit niet het punt van discussie is. Het gaat om de handeling van het algemeen verbindend verklaren. De Raad van State zegt niet – al zou hij dat wel mogen – dat we niet bevoegd zijn om een eigen sociaal overleg te organiseren. We zullen expliciet in het SERV-decreet zetten dat dat ons orgaan is voor sociaal overleg. De heer Voorhamme heeft al benadrukt dat dat ook de reële juridische en wettelijke situatie is. U kunt het advies van de Raad van State dus niet inroepen om te stellen dat de SERV niet meer mag functioneren zoals we dat willen.

De heer Robert Voorhamme : Precies daarom, mijnheer Laurys, begrijp ik uw redenering niet. Tot op vandaag zijn rechtskundigen het onderling niet eens. Er zijn nogal wat belangrijke rechtsgeleerden die achter het standpunt staan dat volgens mij door het hele Vlaams Parlement wordt ingenomen. Ook de Raad van State staat daarachter, wat niet onbelangrijk is. Dat neemt echter niet weg dat er nog steeds andere rechtsgeleerden zijn die de tegenovergestelde mening zijn toegedaan.

We kunnen de rechtsgeleerden en de deskundigen daarvoor met de vinger wijzen, maar we zouden beter in de eerste plaats de wetgever of de decreetgever verantwoordelijk stellen. Als er op wettelijk vlak meer duidelijkheid wordt gecreëerd, dan zullen de rechtsgeleerden verplicht zijn duidelijker uitspraken te doen. We mogen dat niet omkeren. Het lijkt soms wel of de onduidelijkheid die ontstaat door de uiteenlopende standpunten van rechtsgeleerden, wordt aangegrepen om te stellen dat we niets kunnen doen, terwijl we integendeel juist iets moeten doen om meer duidelijkheid te creëren. De enige die dat kan doen is de wetgever of de decreetgever, en we doen het nu ook. Daarmee doorbreken we de vicieuze cirkel waarin de onduidelijkheid steeds tot nieuwe onduidelijkheid leidt. Dat was alleen mogelijk door dit soort initiatieven.

De volgende stap die we moeten zetten, is, zoals de minister zei, ook meer duidelijkheid brengen over de positie van het overleg van de sociale partners in Vlaanderen. Daarmee zullen we aan alle voorwaarden hebben voldaan. Dan is het de rol van de sociale partners om de instrumenten die ter beschikking worden gesteld, ten volle te benutten.

Ik weet dat nogal wat sociale partners daar nu terughoudend tegenover staan. Het is aan ons om ervoor te zorgen dat ze niet in rechtsonzekerheid terecht komen. We hebben daar nu de eerste belangrijke stap toe gezet. Ik zou niet begrijpen dat de sociale partners, eens die duidelijkheid er is, daar niet ten volle gebruik van zouden maken.

Overigens is het geen nieuw feit dat er gedifferentieerde akkoorden kunnen worden afgesloten, en zelfs andere akkoorden per regio. Ik heb in mijn loopbaan onderhandelingen gevoerd voor de metaalnijverheid. Daar bestond de traditie akkoorden af te sluiten op provinciaal niveau. In de toenmalige legistische context werden die akkoorden dan algemeen verbindend verklaard door de federale minister van Arbeid en Tewerkstelling. Het klopt dus niet dat de sociale partners het belang niet inzien van de mogelijkheid tot differentiatie. Er werden

zelfs loonakkoorden afgesloten voor een sector – niet voor een bedrijf – op provinciaal niveau. Daarbij werd een onderscheid gemaakt, al naargelang van de mogelijkheden van de provincie, tussen bijvoorbeeld Antwerpen en Limburg. Ik heb meege maakt dat in de automobielsector andere loonafspraken werden gemaakt in Limburg dan in Antwerpen. Dat is toch de realiteit, mijnheer Laurys. Die ingesteldheid is niet vreemd aan sociale partners. Ik kan aannemen dat ze ongerust waren door de rechtszekerheid. Als we de volgende stap ook hebben gerealiseerd, doe ik een belangrijke oproep, in de eerste plaats aan de vakbonden, om dit nieuwe kader te gebruiken.

Ik begrijp het dubbelzinnig discours van de kant van de werkgevers. Het is opvallend dat werkgevers, die dikwijls aan de spits willen staan van de Vlaamsgevoeligheid, in deze materie heel vaak terughoudend zijn. Het VEV heeft hierover dikwijls terughoudende verklaringen afgelegd. De reden is zeer eenvoudig : de werkgevers, of het nu Vlaamse of federale zijn, hebben de neiging om zo weinig mogelijk akkoorden af te sluiten en dit alleen op bedrijfsniveau te doen. De dynamiek om sectorale en intersectorale akkoorden over Vlaamse materies te laten totstandkomen via dit decreet zal in de eerste plaats van de vakbonden moeten komen. We zouden hierin wel eens verrast kunnen zijn hoe snel het in de toekomst zou kunnen gaan. Wat betreft de toepassing van de wetgeving en de instrumenten die ter beschikking staan, is men in het verleden dikwijls verrast geweest over hoe soepel en snel sociale partners er gebruik van kunnen maken. Ik ben er dus vrij gerust in. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de bevoegde commissie onder mijn voorzitterschap is er een boeiend debat gevoerd.

Ik vind het jammer dat CD&V op een bepaald moment heeft gesteld dat het een zaak was van één tegen allen. Dat is niet zo. De omschrijving 'Vlaamse CAO's' is inderdaad misleidend, dat heeft de minister ook gezegd. Als we eerlijk zijn, moeten we toegeven dat er juridisch-technisch geen Vlaamse CAO's zijn, maar moeten we spreken over de algemeenverbindendverklaring van akkoorden tussen werknemers- en werkgeversorganisaties betreffende de gemeenschaps- en gewestaangelegenheden. Dat is een hele mond vol. Laten we dus gemakkelijkshalve over Vlaamse CAO's spreken, wetende dat het er eigenlijk nog geen zijn.

Bogaert

Er is terecht gesproken over het verschil in overleg. De heer Voorhamme heeft in de commissie duidelijk en terecht de vinger gelegd op het dossier van de SERV. Het onderdeel overleg van de SERV is door de jaren heen overgenomen door het Vesoc. Ik kan me ten volle vinden in wat de heer Voorhamme vanuit zijn eigen ervaring en deskundigheid daarover heeft gezegd.

Ofwel is het glas halfleeg, ofwel halfvol. CD&V zegt dat het halfleeg is, de andere fracties zeggen met nuances dat het halfvol is. Ik behoor tot de laatste groep, om de eenvoudige reden dat het een belangrijke stap is. Men zou dit kunnen vergelijken met de zorgverzekering. Is de Vlaamse zorgverzekering een splitsing van de sociale zekerheid? Neen. Is het een eerste belangrijke stap? Ja. Is er een probleem van interpretatie? Ja. Zullen er procedures worden gevoerd? Ja. Moet de inhoud van de decretale teksten aangepast worden? Ja. De schrik op voorhand dat het niet ver genoeg gaat en dat er procedures zullen volgen, doet volgens mij en mijn fractie niet terzake.

De verschillende commissieleden hebben met nuances gesproken van een belangrijke stap, een bescheiden stap of een stap. Niemand heeft gezegd: dit is dé stap, nu hebben we gewonnen. Iedereen heeft daarentegen gezegd dat het een eerste stap is. We moeten de grote stap nog zetten om echt te kunnen spreken van Vlaamse CAO's.

Het advies van de Raad van State is op dit vlak heel duidelijk. In dat advies wordt gezegd dat het overleg federaal is en dat de algemeenverbindendverklaring voor de eigen materies naar gewesten en gemeenschappen moet gaan. Hopelijk komen we in een niet zo verre toekomst in een sfeer terecht waarbij ook het overleg gefederaliseerd kan worden ten einde tot echte Vlaamse CAO's te komen.

Uiteraard neemt federaal minister Onkelinx een vrij centralistisch en federaal standpunt in. Zij denkt dat vertrokken wordt vanuit een loutere procedure, terwijl Vlaanderen vertrekt vanuit de inhoud. Wij zeggen dus dat de inhoud veel belangrijker is en het is precies die inhoud die we algemeen verbindend willen verklaren. Minister Onkelinx daarentegen zegt dat enkel het louter procedurele telt, verwijzend naar haar handtekening. Vlaanderen of Wallonië moeten dan maar bekijken wat ze er verder mee doen.

Mijns inziens is het onvermijdelijk dat akkoorden in de huidige situatie op federaal en op deelstaatniveau gesloten worden. In de aanhef van het ontwerp van decreet staat trouwens dat alle gesprekspartners in het sociaal overleg verklaard hebben dat rekening moet worden gehouden met de stand van de bevoegdheidsverdeling in België. Met dit ontwerp van decreet wordt daartoe een eerste stap gezet.

Waarschijnlijk zal dit wel tot enige rechtsonzekerheid leiden. In de betreffende commissie werden dienaangaande pertinente vragen gesteld, vragen die vandaag onder meer door de heer Sols werden herhaald. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als federaal minister Onkelinx al dan niet tekent? Wat gebeurt er als de Vlaamse minister haar voorbeeld volgt? Dan is er een collusie van rechtsonzekerheid wegens het al dan niet ontbreken van een handtekening. Ik neem aan dat minister Landuyt hierover zo dadelijk duidelijkheid zal verschaffen.

Elke wet is per definitie de moeder van procedures en van interpretaties. Om die reden werd in de commissie in aanzienlijke mate juridische geredeneerd en werd verwezen naar de Raad van State, naar rechtspraak, naar rechtsleer, naar professor Populier, enzovoort. Dit bewijst dat het niet om een gemakkelijke materie gaat en dat de sociale afspraken, zoals die in Vlaanderen en België gegroeid zijn, determinerend zijn voor de sociale vrede én voor het politieke establishment als zodanig. Het algemeen verbindend verklaren van akkoorden over dergelijke materies is immers niet zomaar een wet an sich, maar een determinerende factor in onze samenleving om op een normale manier met elkaar te kunnen blijven leven.

Helaas staan we vandaag niet verder dan dat. De verantwoordelijkheid daartoe ligt niet alleen bij de politiek, maar ook – en vooral – bij diegenen die bij wet en decreet verantwoordelijkheid hebben gekregen, krijgen of nog zullen krijgen. Ik heb het over de sociale partners of over het beroemde middenveld. Vroeger had men het over de verzuiling, maar nu heeft men dat terecht teruggedrongen tot de geëigende gesprekspartners van het middenveld.

Ook zij dragen dus verantwoordelijkheid voor het feit dat we vandaag nog niet verder staan en voor het feit dat dit voor CD&V slechts een halfleeg glas is, terwijl het voor de anderen een halfvol glas vormt. Dit heeft te maken met het feit dat die sociale partners en cours de route verslaagd hebben meer op het dossier te drukken.

Bogaert

Los van de juridische interpretaties, los van de vragen die nog zullen rijzen, los van de procedures die waarschijnlijk gevoerd zullen worden, los van het feit dat dit geen echte Vlaamse CAO's zijn, maar wel een eerste aanzienlijke stap naar de Vlaamse bevoegdheid om 'sociale afspraken' met een ministeriële handtekening en het akkoord van de Vlaamse regering te accrediteren, wens ik vandaag een oproep te doen om het thans voorliggende ontwerp van decreet goed te keuren, zij het in het besef dat dit slechts een eerste stap is en dat nog vele andere stappen moeten volgen. (Applaus bij de meerderheid)

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, ik wil het over drie zaken hebben : het uitgangspunt van het ontwerp van decreet, de federale houding in deze zaak en het effect in de toekomst.

Het uitgangspunt van dit ontwerp van decreet, dat maar één, maar een erg belangrijk, artikel bevat, is dat we vanaf het begin het onderscheid wilden maken tussen twee problemen. Er is enerzijds het algemeen verbindend verklaren van collectieve arbeidsovereenkomsten en anderzijds de organisatie van het sociaal overleg binnen het eigen gewest of de eigen gemeenschap. Ik wilde die twee zaken scheiden, omdat ik aan de Raad van State maar één juridische vraag wilde voorleggen. Kunnen alleen de gewesten en de gemeenschappen de bepalingen die te maken hebben met gewestelijke en gemeenschapsbevoegdheden, algemeen verbindend verklaren ?

De Raad van State zegt dat het ontwerp van decreet geen afbreuk doet aan de wet van 1968. Op geen enkele manier wordt er geraakt aan het sociaal overleg, zoals het door de federale overheid ooit werd geregeld. De Raad van State zegt dat er bevoegdheden inzake werkgelegenheidspolitiek zijn overgegaan naar de gewesten en de gemeenschappen. Aanvaard dus het feit dat we enkel advies vragen over het regelen van onze eigen algemeenverbindendverklaring.

Uit dit advies afleiden dat het sociaal overleg enkel een federaal sociaal overleg kan zijn, is alweer een verkeerde interpretatie van het advies van de Raad van State. De Raad van State zegt dat het juist is dat het onderscheid wordt gemaakt tussen de overeenkomst van privé-organisaties, vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers, en daarnaast

de algemeenverbindendverklaring, die een rechtshandeling is van een overheid. De basisstelling is dat een overheid maar een rechtshandeling kan stellen binnen haar bevoegdheden.

De Raad van State zegt dat sommige bepalingen in bestaande collectieve arbeidsovereenkomsten niet algemeen verbindend verklaard zijn omdat de koning die bevoegdheid niet had. Als er ooit een discussie ontstaat over verbintenissen, die ondernemingen niet nakomen, dan zal een rechtbank op basis van dit juridisch advies negatief moeten oordelen, omdat niet de koning maar het gewest of de gemeenschap een verbintenis algemeen verbindend moest verklaren.

In verband met de rechtszekerheid verwittigt de Raad van State de gemeenschappen en gewesten met de boodschap dat als ze het sociaal overleg willen respecteren het dringend nodig is om zelf een wet te maken waardoor de algemeenverbindendverklaring op eigen niveau wordt georganiseerd. Dat doen wij nu. We beschikken over een basisdecreet dat aan de Vlaamse regering de bevoegdheid geeft om de CAO's te bekijken. Over bepaalde onderdelen kunnen we beslissen dat er aanrakingspunten zijn met de beroepsopleiding, de arbeidsbemiddeling – denken we aan het outplacement -, of de kinderopvang. Omdat die zaken tot onze bevoegdheid behoren en we het sociaal overleg respecteren, zullen we ze algemeen verbindend verklaren. Via het decreet kunnen we die handelingen nu stellen. We beschouwen die handelingen als noodzakelijk uit respect voor het sociaal overleg.

De bevoegde commissie van dit parlement is trouwens nog een stapje verder gegaan dan wij in ons voorontwerp en ontwerp van decreet. Niet alleen de akkoorden binnen een sector, maar ook de interprofessionele akkoorden zullen algemeen bindend worden verklaard als ze onze bevoegdheden betreffen.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wat als er een CAO wordt afgesloten en de Vlaamse werknemersorganisaties vragen een algemeenverbindendverklaring, maar de Waalse willen die niet en federaal minister Onkelinx weigert de algemeenverbindendverklaring, maar u tekent de CAO toch ? Wat is dan de juridische situatie ? Als ik uw uitleg goed begrijp, wordt volgens het advies van de Raad van State de CAO algemeen verbindend verklaard, alleen maar door uw handtekening. U zegt in feite dat minister On-

Laurys

kelinx verkeerd is als ze denkt dat elke CAO door haar moet worden ondertekend.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, mijn tweede punt vormt het antwoord op uw essentiële opmerking. Ik herhaal eerst nog even ons algemeen uitgangspunt dat er een wettelijke basis nodig was opdat de Vlaamse regering de CAO's algemeen verbindend kon verklaren. Die wettelijke basis is nu geregeld, ook op interprofessioneel niveau. Zo bevat CAO 82 over outplacement misschien wel Vlaamse materie en moeten we in het belang van het behoud van die CAO, een handeling stellen. Dat is een vraag voor de toekomst.

De federale houding zou ik bij momenten oneerbiedig een soort stuip trekking kunnen noemen. Die vertaalt zich in het krampachtig vasthouden aan het advies van de Raad van State om zo te stellen dat de wet van 1968 heilig is. Dat klopt, want we hebben die heilig verklaard in het decreet. De Raad van State heeft gezegd dat er niet over de wet moest worden gepraat, omdat die niet ter discussie werd gesteld. In alle eerlijkheid heeft het federaal niveau alles geprobeerd om ons niet te laten doen wat we wilden. Ik heb daarbij slechts één echte bezorgdheid gehoord van de Waalse kant. Daar vroeg men zich immers af wat het gevolg was voor de CAO's in het Waals Gewest. Ik heb daarop geantwoord dat het Waals Gewest een probleem had, want de Raad van State heeft gesteld dat het de zaak zelf moet regelen. Wallonië had dus hetzelfde moeten doen als Vlaanderen. Op een bepaald ogenblik was dat bijna het geval. Discussies binnen het Waals Gewest en de federale overheid hebben de schrik echter zodanig doen toenemen waardoor Wallonië niet hetzelfde doet als Vlaanderen.

Ik heb steeds gezegd dat we aan Vlaamse zijde in het belang van het sociaal overleg onze verantwoordelijkheid zouden opnemen. Zolang niet wordt geraakt aan ons Vlaams decreet, ben ik bereid om overeenkomsten sluiten. De eindversie van het getekende akkoord is ook belangrijk. Het bevat 3 artikels. Het eerste bepaalt dat de registratie van de CAO's van de federale organisaties zal gebeuren via de federale website. Voor ons is dat interessant omdat we ze makkelijk van de site kunnen halen.

We vragen niet eens een extra handeling van de sociale partners. De sociale partners maken een sociaal akkoord zonder zich te moeten afvragen of het

een federale of gewestelijke materie is. De sociale partners moet die juridische kwestie niet oplossen. Ze maken akkoorden zoals vroeger. Als de CAO wordt geregistreerd, zal de Vlaamse overheid de CAO plukken op de website.

Er is nog gediscussieerd over een bepaald artikel. Er werd vanuit gegaan dat alle CAO's die algemeen verbindend worden verklaard, ook door de koning moesten worden ondertekend. Dat heeft de Vlaamse regering afgewezen en het staat bijgevolg niet in het akkoord. Er staat dat gewesten en gemeenschappen die het nuttig achten, dat kunnen doen. Ik zal u de Nederlandse tekst bezorgen. Het Vlaams Parlement heeft zo snel gewerkt dat dit is gebeurd op basis van de Franstalige teksten. Meer staat er echt niet in.

Dan hebben we nog gediscussieerd over één woordje. Er stond in de tekst 'onverminderd de bevoegdheid van de federale overheid inzake het algemeen verbindend verklaren van CAO's'. Op mijn vraag is het woordje 'de' geschrapt voor 'bevoegdheid'. Het is niet dé bevoegdheid van de federale overheid. De federale overheid heeft bevoegdheid om CAO's algemeen verbindend te verklaren, maar dat heeft de Vlaamse overheid ook.

Het verschil met de andere gewesten en gemeenschappen zal zijn dat wij een wettelijke basis hebben gecreëerd om dit als Vlaamse regering te kunnen doen, zoals gevraagd door de Raad van State. We zullen kijken welke CAO's er bestaan en door de sociale partners worden aangebracht op de website van de federale overheid. De Vlaamse overheid plukt daaruit wat ze nuttig vindt om te verdeeligen. We zullen dat met een regeringsbeslissing algemeen verbindend verklaren. We zullen het ook apart laten publiceren in het Belgisch Staatsblad. Ik heb op geen enkel moment minister Onkelinx nodig om wat dan ook te doen binnen mijn bevoegdheid. Die overeenkomst heeft op dat vlak geen enkele betekenis. Ik moet zelfs mijn hoffelijkheid niet schenden om dit ontwerp van decreet uit te voeren.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Uw antwoord is duidelijk. We zullen de vraag ook stellen aan minister Onkelinx. Ik vermoed dat ze daar een ander idee over heeft.

Minister Renaat Landuyt : Ik hoop het. Dat maakt het spannend.

De heer Jan Laurys : Feit blijft dat er rechtsonzekerheid is.

Minister Renaat Landuyt : Die rechtsonzekerheid bestaat vandaag al. Herlees het advies van de Raad van State. Die stelt dat zelfs als er niet wordt geraakt aan de wet van 1968, er een probleem is. Alle algemeenverbindendverklaringen die dateren van na deze wetgeving zijn kaduuk wat betreft de bijzondere bepalingen die raken aan gewest- en gemeenschapsmateries. De rechtsonzekerheid kan worden ervaren als er in een bedrijf bepaalde rechten in verband met een gewest- of gemeenschapsbevoegdheid die in de CAO's staan, moeten worden afgedwongen. Daar kan van werkgeverszijde worden gesteld dat dit geen wet is. Wat de koning algemeen verbindend verklaart, behoort tot de federale bevoegdheid. Dat is wat de Raad van State terecht stelt. Daarom is het voor de rechtszekerheid essentieel dat dit ontwerp wordt goedgekeurd.

Met dit toekomstig decreet wordt een deel van de staatshervorming gefinaliseerd. Binnen de huidige stand van zaken was het essentieel dat het sociaal overleg in Vlaanderen werd gerespecteerd. We hebben de bevoegdheid inzake de verbindendverklaring gegeven aan de Vlaamse regering. Dit houdt in dat we in de toekomst de CAO's zullen screenen. Voor alle zekerheid zal er een inhaalbeweging moeten worden uitgevoerd.

Daarnaast is er nog de problematiek van de organisatie van het sociaal overleg. Afhankelijk van de tijd die de Raad van State nodig heeft, zal het Vlaams Parlement over een aantal weken of maanden deze zaak behandelen. Na goedkeuring zal de SERV dan vallen onder een nieuwe decretale regeling. Het huidige SERV-decreet vormt de basis van het Vlaams sociaal overleg. We zullen dat nog eens duidelijk stellen zodat iedereen weet dat de sociale partners nu ook gebruik kunnen maken van het wettelijk kader. Let wel, ze zijn daar niet toe verplicht. Ze kunnen echter niet meer het argument bovenhalen dat het de moeite niet is om dergelijke akkoorden af te sluiten omdat er geen wettelijk kader is. Voor Vlaanderen bestaat dat kader voor een nieuw, progressief sociaal overleg.

Het is niet aan de overheid om sociale akkoorden af te sluiten tussen sociale partners. Ze moeten dit zelf doen. In Vlaanderen krijgen ze daarvoor enorm veel ruimte en – vooral – veel respect. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, blijft de afspraak bestaan die op het interministerieel overleg werd gemaakt ? Moet elke maatregel over de arbeidsvoorwaarden vooraf aan de andere niveaus worden voorgelegd ? Heeft minister Onkelinx een vetorecht ?

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, de interpretatie die u verwoordt, heeft wel bestaan maar is nooit aanvaard. We hebben afspraken gemaakt over wederzijdse informatie. In de slotzin van de overeenkomst staat dat 'indien de gefederaliseerde overheid de bedoeling heeft een dergelijke collectieve arbeidsovereenkomst algemeen verbindend te verklaren, ze de federale minister van Tewerkstelling en Arbeid daarover inlicht'. Dat is niet meer dan hoffelijk.

We hebben dat ook afgesproken in het kader van het tijdscrediet. De bedoeling is elkaar beter in te lichten. Het is niet de bedoeling te wachten op – stel u voor – een akkoord van minister Onkelinx. Het gaat enkel om het doorgeven van informatie. Dat is niet meer dan correct. We wensen de federale overheid niet te verrassen met een tekst in het Belgisch Staatsblad. We zullen duidelijk zeggen welke arbeidsovereenkomsten we algemeen verbindend wensen te verklaren. We hopen dat de federale overheid de informatie zal doorgeven aan de gewesten en gemeenschappen. Ik verwacht dat de andere gewesten en gemeenschappen onze werkwijze zullen overnemen.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, ik vind het al merkwaardig dat u de gegevens zult plukken van de website en dat u dan zult bepalen of ze onder de Vlaamse bevoegdheid vallen.

U zegt dat de sociale partners zelf niets moeten doen. Ze dienen hun akkoorden in bij de dienst Collectieve Arbeidsbetrekkingen, die zullen instaan voor de registratie. Hoe komt u dan te weten of er een vraag is van de sociale partners om ze al dan niet algemeen verbindend te verklaren ?

Minister Renaat Landuyt : Dat is een goede vraag. Wat we hier doen, het van de website plukken, is de toestand van vandaag in verband met de collectieve arbeidsovereenkomst. Tussen haakjes wil ik vermelden dat het woord 'dergelijke' verwijst naar de federale collectieve arbeidsovereenkomsten, dus de arbeidsovereenkomsten in het kader van de wet van 1968. Die kunnen we van de website plukken. Dat is wat in het akkoord staat.

Het gaat echter niet om zomaar van de website plukken : u weet beter dan ikzelf dat de vraag tot

Landuyt

algemeen verbindendverklaring begint bij het registreren en indienen van de collectieve arbeidsovereenkomst. Welnu, de afspraak is dat die vraag van de sociale partners door het neerleggen ter registratie ook voor ons de vraag inhoudt. Het akkoord is in die zin dus wel vergaand : de sociale partners zullen geen twee keer moeten vragen om een algemeen verbindendverklaring. De federale overheden – want het gaat over de bevoegdheid van rechtshandelingen tussen overheden – gaan akkoord. De sociale partners stellen de vraag in het kader van de wet van 1968. Vlaanderen kan dan via twee wegen antwoorden. Enerzijds is er de federale overheid, die uiteraard autonoom beslist, en die volgens mij soms ook fouten zal maken. Anderzijds is duidelijk overeengekomen met de federale overheid dat Vlaanderen die handeling overneemt als wij het nuttig achten om iets algemeen verbindend te verklaren. Dat is ook het grote nut van de overeenkomst. Wij respecteren volledig de autonomie van de sociale partners. Ze worden in niets gestoord. Ze maken overeenkomsten zoals vroeger. Ze stellen één keer de vraag tot algemeen verbindendverklaring, en de overheden in dit land hebben afgesproken dat ze na die ene vraag hun verantwoordelijkheid zullen nemen. Als er dus een groot belang is in die overeenkomst, situeert dat zich in dit artikel 2. Daarom zeg ik dat dit een zeer grote stap is naar administratieve vereenvoudiging. Het is ook belangrijk dat de sociale partners niet worden gestoord. We gaan ervan uit dat de sociale partners niet steeds de vraag moeten stellen of iets nu federale, gewestelijke of gemeenschapsmaterie is. Die vraag wordt nu beantwoord door de overheden zelf.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de algemeen verbindend verklaring van akkoorden tussen werknemers- en werkgeversorganisaties betreffende gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Onverminderd de bepalingen van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités kunnen de bepalingen van een akkoord dat gesloten wordt in een bedrijfstak of voor verschillende bedrijfstakken algemeen verbindend verklaard worden door de Vlaamse regering indien deze bepalingen betrekking hebben op gemeenschaps- of gewestbevoegdheden.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Herman De Loor, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Dirk De Cock en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen houdende wijziging van het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen – 1141 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heer De Loor, mevrouw De Maght-Aelbrecht, de heer De Cock en mevrouw Van Cleuvenbergen houdende wijziging van het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Ridder, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit decreet, dat beoogt de gemeenten zelf meer autonomie te geven bij het toekennen van plaatsnamen, geniet onze volle steun. De hoofdindieners heeft er goed aan gedaan om dit decreet in te dienen, zelfs al weten wij na de bespreking in de commissie dat dit decreet allicht slechts een tijdelijk karakter zal hebben, tot na stemming van het nieuwe gemeentedecreet.

Ik treed in deze tussenkomst op in naam van collega Sauwens. Bij de besprekingen van dit decreet ging het ook over de taalwetgeving en over het geven van straatnamen in rand- en taalgrensgemeenten. We hebben toen vastgesteld dat er twee problemen waren. Enerzijds stelden wij vast dat heel wat namen van openbare wegen en pleinen in Vlaanderen bijna letterlijk worden vertaald naar het Frans. Anderzijds hebben wij ook vastgesteld dat het in gemeenten met taalfaciliteiten niet altijd eenvoudig is om na te gaan welke straatnaam in feite de juridische voorrang heeft, omdat zowel de Nederlandstalige als de Franstalige straatnaam even groot worden gedrukt.

We hebben bekeken of we dit in een amendement op het voorstel van decreet kunnen gieten, maar dat is juridisch-technisch niet mogelijk. Daarom willen we deze bevoegdheid tijdens de plenaire vergadering vermelden als pijnpunt.

Een aantal jaren geleden was er het rapport-Boes over de verfijning van de taalwetgeving en de vernederlandsing van het straatbeeld. Dat rapport is ruim een jaar geleden besproken binnen de regering en een werkgroep zou de bevindingen van het rapport verder uitwerken.

Een conclusie in het rapport is dat straatnaamborden in faciliteitengemeenten enkel in het Nederlands mogen. In het rapport werd ook ingegaan op de bijna letterlijke vertalingen van Nederlandstalige straatnamen naar het Frans. Zo wordt een plein Het Veldeke soms La Clef des Champs en wordt De Hazenlaan L'Avenue des Lièvres, terwijl 'Hazen' in dit geval naar een eigennaam verwijst. Er zijn ook nog andere voorbeelden van soms tamelijk absurde vertalingen.

De Vlaams-Brabantse afdeling van de commissie die zich bezighoudt met de plaatsnamen, heeft zich in het verleden telkens onbevoegd verklaard om advies uit te brengen over Franstalige equivalenten. We zitten dus duidelijk met een hiaat in de regelgeving.

De minister van Binnenlandse Aangelegenheden is nu niet aanwezig, maar ik zal hem de tekst van mijn betoog bezorgen. We vragen hem dit alles te bewaken in de context van het toezicht en er ook tegen op te treden. Er zijn twee zaken waarop hij zich daarbij kan beroepen : de naleving van de taalwetgeving zoals geïnterpreteerd in het rapport-Boes en het algemeen belang of het territorialiteitsbeginsel. Er zou heel wat meer duidelijkheid ontstaan als straatnamen in het Nederlands en het Frans hetzelfde zouden betekenen en als de straatnamen in Vlaanderen overal gewoon in het Nederlands zouden worden vermeld. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de indieners van dit voorstel hebben zich tot doel gesteld de procedure voor het toekennen van namen aan openbare wegen en pleinen, die nu zeer omslachtig is, sterk te vereenvoudigen en om het primaat van de politiek te laten toepassen. Ik wil een kort overzicht geven van de procedure die de gemeenteraden nu moeten volgen bij het geven van namen aan straten en pleinen.

De gemeenteraad moet eerst een principebeslissing nemen met betrekking tot de bekendmaking via openbare aanplakking. De bevolking kan dan binnen de dertig dagen opmerkingen overmaken aan het gemeentebestuur. Begin- en einddatum van die periode van dertig dagen moeten duidelijk worden vermeld. Op het ogenblik van de aanplakking vraagt het gemeentebestuur ook advies aan de Gemeentelijke Cultuurraad, die eveneens binnen die periode van dertig dagen zijn schriftelijk advies aan het gemeentebestuur moet bezorgen. Indien er geen advies wordt overgemaakt, wordt ervan uitgegaan dat het advies gunstig is.

Bij het verstrijken van de termijn van dertig dagen, wordt een proces-verbaal opgesteld van de sluiting van het openbaar onderzoek. Daarin worden de ingediende bezwaren en opmerkingen opgenomen.

Wanneer principieel wordt besloten om over te gaan tot het wijzigen van een bestaande naam, moet het gemeentebestuur dat voornemen samen met de redenen voor de wijziging schriftelijk meedelen aan alle kiesgerechtigde personen die langs de weg of op het plein in kwestie wonen, en aan alle kiesgerechtigde personen die erven hebben die langs die weg of dat plein liggen, en een woonplaats in België hebben. Deze personen kunnen binnen die termijn van dertig dagen hun eventuele

De Loor

opmerkingen en bezwaren schriftelijk bij het gemeentebestuur indienen. Deze stap verloopt dus gelijktijdig met de twee andere waarover ik het al had.

Na het afsluiten van het openbaar onderzoek en het opmaken van een PV vraagt het gemeentebestuur een advies aan de provinciale commissie van de Koninklijke Vlaamse Commissie van Advies voor Plaatsnaamgeving. Het gemeentebestuur moet het volledige dossier, met een verantwoording, cartografische documentatie en eventueel de biografie van de persoon wiens naam wordt voorgesteld, opsturen. De commissie brengt advies uit binnen een termijn van dertig dagen. De gouverneur kan deze termijn eventueel met dertig dagen verlengen. Bij ontstentenis van het advies binnen de voorgeschreven termijn gaat men ervan uit dat het advies gunstig is. Het advies van de provinciale commissie is bindend als het gaat over de wijziging van de naam van bestaande wegen en pleinen. Tegen dat bindend advies kan de gemeente een beroep aantekenen bij de centrale commissie, die dan binnen zestig dagen een bindend advies verstrekt. In het decreet staat ook dat het volledige dossier moet worden overgemaakt aan de gewone toezichthoudende overheid. Het volstaat dus niet de beslissing op te nemen in de lijst van genomen gemeenteraadsbesluiten.

Deze zware procedure zorgt ervoor dat de gemeenteraden wel erg worden betutteld en gestroomlijnd, zonder dat dit een grote meerwaarde oplevert. We hebben daarom een voorstel met wijzigingen ingediend. Ons voorstel wil zeker niet aan een wetenschappelijk verantwoorde straatnaamgeving raken. In ons voorstel behouden we het verplichte, maar niet-bindend advies van de gemeentelijke cultuurraad. Elke Vlaamse gemeente heeft een of meer heemkundige of historische kringen. Gewoonlijk zijn die in de gemeentelijke culturele raad vertegenwoordigd. Die raad vormt daardoor de facto een degelijke adviescommissie. Een beroep op een hogere instantie is daarom doorgaans niet nodig. Als een gemeentebestuur toch van oordeel is dat een advies van een gespecialiseerde commissie wenselijk is, dan kan dat aan de Koninklijke Commissie voor Advies voor Plaatselijke Naamgeving worden gevraagd. We hebben dus niet de bedoeling om die commissie op te heffen. Dat advies zou noch verplicht, noch bindend zijn. De Vlaamse regering moet oordelen of het nodig is om naast de centrale commissie ook de provinciale commissies te laten bestaan om de adviesaanvragen van de gemeenten goed te kunnen beantwoor-

den. Hun adviezen moeten niet verplichtend of bindend worden gemaakt.

Nadat de adviezen en bezwaren zijn binnengekomen en onderzocht, is het de bevoegdheid van de gemeenteraad om als verkozen en verantwoordelijk bestuur een beslissing te nemen over het wijzigen van de naam van een weg of plein of over het vaststellen van de naam van een nieuwe weg of een nieuw plein.

Dit besluit van de gemeenteraad is dan zoals elk ander besluit onderworpen aan het algemeen toezicht van de gewone toezichthoudende overheid. Die kan, al dan niet na een klacht of bezwaar, nagaan of de wettelijke bepalingen niet zijn geschonden, of de beslissing van het gemeentebestuur afdoende is gemotiveerd en of het algemeen belang niet is geschaad. In het voorontwerp van gemeentedecreet laat de regering de naamgeving van straten en pleinen over aan de gemeentebesturen. We zitten in dat verband met ons voorstel op dezelfde lijn als de regering. Desalniettemin willen we dit voorstel van decreet, dat in de commissie unaniem is goedgekeurd, hier ter stemming voorleggen.

Indien dit voorstel van decreet niet wordt goedgekeurd, moeten we op de goedkeuring van het ontwerp van gemeentedecreet wachten. Dit zal ongetwijfeld nog heel wat tijd kosten. Ik ga ervan uit dat het ontwerp van gemeentedecreet nog een hele procedure zal moeten doorlopen.

Door middel van het voorliggend voorstel van decreet bieden we de gemeenten nu al de mogelijkheid om de vereenvoudigde procedure te hanteren en om het primaat van de politiek zijn rol te laten spelen. We zouden het Vlaams Parlement dan ook willen vragen om dit voorstel van decreet goed te keuren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijn fractie juicht dit initiatief toe. Dit voorstel van decreet biedt de gemeenten de kans om zich op een praktische en wetenschappelijk verantwoorde wijze voor de oude lokale benoemen uit te spreken.

Ik zou in dit verband even een aspect van de zaak willen aanhalen dat tot nog toe niet aan bod is gekomen. Ik wil het hier namelijk hebben over de invloed van de Franse Revolutie op de Vlaamse straatnamen.

Verrijken

Vooraf in de Vlaamse steden zijn tijdens de Franse Revolutie heel wat middeleeuwse straatnamen, die tot het Vlaams patrimonium behoren, grondig verminkt. Ik zal me in dit verband beperken tot de straten van Antwerpen, de stad die ik het best ken.

In Antwerpen zijn heel wat straatnamen, waarvan er vele naar belangrijke families verwezen, door de Fransen op een barbaarse wijze verfranst. De Nederlandstalige naamgeving is later vaak op deze verkeerde vertalingen gebaseerd. Dit voorstel van decreet zou hier een einde aan kunnen maken.

Ik zal de huidige situatie even toelichten aan de hand van een aantal amusante voorbeelden. In vele gevallen verzet de Antwerpse volkstraditie zich al 200 jaar tegen de Franse Revolutie. Bij zijn aankomst in Antwerpen op het einde van de achttiende eeuw, heeft de Franse bezetter alles verfranst. Dit geldt niet enkel voor de straatnamen, maar ook voor woorden als burgemeester, commissaris en prefect, begrippen die tot dan in de Nederlanden niet werden gebruikt.

Zo is de Kupperstraat, genaamd naar de belangrijke Duitse bankiersfamilie Kupfer, vertaald als Rue de la porte aux vâches. Later, toen de min of meer tweetalige Belgen de Franse straatnamen weer hebben vertaald, is dit de Koepoortstraat geworden. De volkmensen, die in Antwerpen zijn geboren en getogen, hebben deze vertalingen nooit aangevaard en spreken nog steeds van de Kupperstraat. Een Antwerpenaar zal het in zijn dialect nooit over de Koepoortstraat hebben. Deze weerstand van de volkstaal tegen de betweterij van de anderstalige Franse Revolutie is een interessant filologisch gegeven.

Dit is geen alleenstaand geval. Overal in de Zuidelijke Nederlanden zijn voorbeelden van deze werkwijze te vinden. De Gentenaars kunnen erover meespreken.

In Antwerpen hebben de Fransen van de Mutsaertstraat de Rue des fagots gemaakt. Mutsaert was eertijds de naam van een belangrijke maritieme firma. Van de Cammaertstraat, genaamd naar de familie Cammaert, hebben de Fransen de Rue aux peignes gemaakt. De Vlaamse steden zitten vol dergelijke voorbeelden.

De Franse Revolutie heeft de Zuidelijke Nederlanden in razernij verfranst. Op één dag tijd zijn de straatnamen in alle Vlaamse steden verkeerd vertaald. Het is interessant dat de Antwerpse volks-

mensen de middeleeuwse benamingen zijn blijven gebruiken.

Er kan in Antwerpen overigens geen koepoort zijn geweest. In de zestiende en de zeventiende eeuw kwamen koeien de stad niet in. Enkel bankiers en reders kwamen toen naar Antwerpen. Er is daar nooit een koe of een koepoort geweest.

Het is duidelijk dat de Vlaamse volksmond op dat vlak weerstand heeft geboden, zelfs aan het Franse keizerrijk en de Franse Revolutie. Dit is het ogenblik waarop de filologen, maar meer nog de historici, op gemeentelijk niveau – wat het juiste niveau is – die namen kunnen verbeteren. Het zou me persoonlijk een plezier doen dat de Kuppertstraat weer zo zou heten, zoals dat zou moeten. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, toen de heer De Loor me een jaar geleden vroeg om dit te ondertekenen, twijfelde ik eerst een beetje. Mijn twijfel is ondertussen volledig weggeëbd. Ik sta hier volledig achter. Het is zeker niet de bedoeling om de wetenschappelijk verantwoorde naamgeving en de historische verbondenheid van de plaatsnamen te ondergraven, wel integendeel. Volkomen volgens het principe van de subsidiariteit, zoals dat volgens de informatie terzake van de minister ook aanwezig is in het gemeentedecreet, kan het laagste bestuursniveau de juiste beslissingen nemen. Dit betekent ook dat er geen verschil in zienswijze is tussen de parlementsleden en de minister. Dat is belangrijk.

De heer De Loor heeft gelijk wanneer hij zegt dat het nog een tijdje zou kunnen duren alvorens het nieuwe gemeentedecreet helemaal de parlementaire weg heeft doorlopen. Zoals de heer De Loor aanhaalde, zijn in de gemeenten eigen adviesorganen actief, en ook mensen die beslagen zijn in de materie. Dan heb ik het over mensen die actief zijn in de heemkringen en beslagen zijn op het vlak van de lokale geschiedenis, de toponymie en de filologie. De heer Bex fluisterde me net nog in het oor dat men in de archieven van de gemeenteraad vaak nog heel oude benamingen terugvindt. Die zijn vaak gehuld in de nevelen van de tijd. Het is een interessante oefening om bijvoorbeeld na te gaan waarom de vroede vaderen in de negentiende eeuw bepaalde maatregelen namen, zoals het saneren van straten. In verband daarmee vindt men vaak nog de namen terug die van oudsher werden gegeven. Die werden dan nummers in de atlas der buurtwegen.

De Cock

Een probleem is natuurlijk de letterlijke vertalingen uit het Frans. Mevrouw Van Cleuvenbergen gaf dit net nog aan. In Brussel en ook wel in de facilitengemeenten vormen die een plaag. Deze vertalingen stammen, zoals hier ook al werd gezegd, uit de Napoleontische periode. Ik citeer Jan-Frans Willems, in 1815, na het Congres van Wenen en een achttienjarige Franstalige onderdompeling : 'Triomf ! Onze Nederduitse taal is van het Franse juk ontheven, en zal hoezeer de nijd ook smaakt haar oude luister doen herleven.' Dat zei Willems, toen een jonge klerk. Hij zal misschien tot vandaag hebben moeten wachten voor een volledige rechtzetting voor de straatnaamgeving. Er zijn ook letterlijke vertalingen uit het Nederlands naar het Frans. Zo werd in mijn gemeente de Minnestraat vertaald als Rue de l'Amour, terwijl 'minne' afkomstig is van het middelnederlandse woord voor wagenmennen. Het minnegat was dan de plaats waar men de weide op reed. Van dit soort vertalingen stond Vlaanderen bol. Stilaan worden die historisch gecorrigeerd.

Dan is er ook nog het probleem van de historische gallicismen. Onze taal is altijd al een buffer geweest, die heel nauw in contact stond met het Frans. Sommige gallicismen zijn dus eigenlijk al eeuwenoud. Sommige historische gallicismen ontstonden al in de dertiende eeuw. Vele gemeenten hebben een Grote Plaats. Ook in aanduidingen in de veertiende of vijftiende eeuw staat dat al te lezen. Dat is een historisch gallicisme. Wat we daarmee moeten doen, is zeer de vraag. Dat zijn open vragen.

Soms gaat het ook om negentiende-eeuwse gallicismen. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de naam 'IJzerenwegbaan'. Toen de spoorweg in het begin opkwam, was er de Franse benaming 'chemin de fer', de Duitse benaming 'Eisenbahn' en de Engelse benaming 'railway'. Welnu, in het Nederlands hebben we eigenaardig genoeg 'railway' overgenomen, omdat onze eerste koning aanvankelijk met een Engelse troonopvolgster was getrouwd. Die heeft dat woord vanuit Engeland meegebracht. Toen werd ook de eerste spoorweg aangelegd tussen Mechelen en Brussel. Als ik me niet vergis, was dat in de jaren dertig of veertig van de negentiende eeuw.

Dat zijn dus allemaal interessante geestesoefeningen. De mensen die daarover nu plaatselijk advies moeten uitbrengen, zullen daarmee toch wel een goede bezigheid hebben.

Tot slot kan er, zoals de heer De Loor al opmerkte, nog altijd een beroep worden gedaan op de Koninklijke Commissie van Advies voor Plaatsnaamgeving, wanneer het werkelijk moeilijk wordt. Ik heb het volste vertrouwen in de plaatselijke adviesraden en in de gemeenteraad, die toch wel het dichtst bij de bevolking en bij de eigen situatie staan. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heer De Loor, mevrouw De Maght-Aelbrecht, de heer De Cock en mevrouw Van Cleuvenbergen houdende wijziging van het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Artikel 3, tweede lid, van het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 1987, wordt vervangen door de volgende bepaling : "De Koninklijke Vlaamse Commissie bestaat uit een centrale commissie. De Vlaamse regering kan ook provinciale commissies oprichten. De Vlaamse regering bepaalt de samenstelling en de werking van de commissies."

– *Aangenomen.*

Artikel 3

In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 februari 1997, worden volgende wijzigingen aangebracht :

Voorzitter

1° het eerste lid, 2°, wordt vervangen door de volgende bepaling : "2° vraagt advies aan de gemeentelijke raad voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding. Deze raad deelt schriftelijk binnen 30 dagen zijn advies aan het gemeentebestuur mee. Het gemeentebestuur kan advies vragen aan de Koninklijke Commissie voor Advies voor Plaatsnaamgeving. Deze commissie deelt binnen 30 dagen schriftelijk zijn advies mee aan het gemeentebestuur. Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn overgezonden advies wordt dit als gunstig beschouwd ;" ;

2° in het derde lid worden de woorden "in de vraag om advies bedoeld in 2°" vervangen door de woorden "in de vragen om advies bedoeld in 2°".

– *Aangenomen.*

Artikel 4

De artikelen 6 en 8 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Herman Lauwers, Jos Stassen, Marino Keulen en Dany Vandenbossche houdende wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk

– 1257 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Lauwers, Stassen, Keulen en Vandenbossche houdende wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende onder-

steuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Van Hecke, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het parlement heeft op 10 juli 2001 het decreet op het lokale cultuurbeleid goedgekeurd. Daarin werd onder meer ook een steunpunt opgericht voor het lokale, gemeentelijke cultuurbeleid.

Dat steunpunt heeft echter niet de taak de belangenbehartiger van de sector te zijn. Ze zijn de ondersteuning of ook de beleidsvoorbereider van de sector. Ze zijn echter niet de belangenbehartiger. Vroeger was dat wel zo : bij de organisaties voor volksontwikkelingswerk in koepels, en bij de culturele centra in Fevecc.

Het is naar analogie van wat we hebben gedaan voor de organisaties voor volksontwikkelingswerk, dat hier ook – naast een steunpunt – een belangenbehartiger wordt opgericht, met name de erfgenaam van de vroegere Fevecc. We doen dat door een aanvulling aan te brengen aan het zogenaamde FOV-decreet, dat in een belangenbehartiger voorzorg voor de organisaties. Nu wordt dat aangevuld met belangenbehartigers voor de culturele centra.

Het gaat daarbij over de cultuurcentra zoals ze in het lokale cultuurdecreet bepaald zijn. Dit neemt echter niet weg dat die nieuwe belangenbehartiger, met name de VVC, ook de gemeenschapscentra die niet als dusdanig erkend zijn, als lid van haar organisatie kan hebben, en dus een breder werkveld heeft dan datgene wat nu decretaal wordt vastgelegd.

De VVC, de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra, kan maar de functie van belangenbehartiger waarnemen als ze ten minste de helft vertegenwoordigt van de totale subsidie die aan culturele centra wordt betaald en de helft van het totale aantal erkenningen. Hier geldt dus hetzelfde principe als voor de organisaties. De Vlaamse Gemeenschap subsidieert dan de gemeentebesturen die lid zijn van die federatie en die er lidgeld aan betalen.

In de commissie is gediscussieerd over de omweg die wordt gemaakt door de belangenbehartigers onrechtstreeks te subsidiëren. Het geld wordt gege-

Lauwers

ven aan de gemeenten die beslissen lid te zijn van een belangenbehartiger, en die dan zelf het geld doorstorten. Het lidmaatschapsgeld kan bovendien hoger zijn dan de subsidie van de Vlaamse Gemeenschap.

We hebben dit systeem van subsidiëring van koepels en federaties ook toegepast voor de organisaties en in andere sectoren, zoals bijvoorbeeld die van de welzijnscentra. De reden daarvoor is dat de sleutel tot het al of niet bestaan van een belangenbehartiger in handen moet zijn van de leden, in dit geval de gemeenten en hun culturele centra. Omwille van dat principe wordt dezelfde betalingswijze ingevoerd als die welke al bestaat voor de organisaties en in andere decretale regelingen, ook uit andere regeerperiodes.

Het is geen onoverkomelijk moeilijke financieringswijze. Tijdens de hoorzitting over dit voorstel van decreet bleek dat de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten er geen problemen mee heeft en achter het principe staat dat de sleutel in handen moet zijn van de leden, dus de gemeentebesturen zelf.

Ik geef graag toe dat dit decretaal werk met betrekking tot de FOV, nu aangevuld met de VVC, nogal complex kan zijn. Het is echter geen cultureel vuilbakdecreet, want het volgt een duidelijke logica, namelijk dat de belangenbehartigers moeten bewijzen dat ze hun sector echt vertegenwoordigen. Vandaar deze financieringstechniek. Ik hoop dan ook dat straks dit voorstel van decreet kan worden goedgekeurd.

Er werden ook twee amendementen ingediend, maar die trekken we weer in omdat er een betere methode is om het probleem van financiering te regelen dan deze amendementen. (*Applaus bij Spirit*)

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn betoog bij de decreten die tijdens deze regeerperiode zijn ingediend, al zijn dat er niet zo veel, komt altijd op hetzelfde neer. Ik onderschrijf namelijk telkens met veel overtuiging de doelstellingen van de decreten ; zo ook nu.

Zelf ben ik er immers van overtuigd dat steunpunten en belangenbehartigers noodzakelijk zijn voor een goede verhouding tussen het werkveld en de

overheid en om de professionaliteit in de diverse sectoren te kunnen optimaliseren. Ook voor de overheid is een belangenbehartiger enorm belangrijk. Voor zover hij wordt gelegitimeerd door een ruime achterban, kan hij een volwaardige gesprekspartner zijn en kan hij de kwaliteit van het beleid verhogen en het draagvlak voor de initiatieven van de overheid groter maken. De CD&V-fractie zal dit voorstel van decreet evenwel niet goedkeuren.

Ik heb problemen met het gehanteerde instrumentarium. Voor de collega's die het decreet niet kennen, zal ik het heel simpel uitleggen. De Vlaamse Gemeenschap heeft 84.500 euro veil voor de werking en voor de ondersteuning van het personeel van een belangenbehartiger voor de sector van de culturele centra. Het zou dus zeer eenvoudig zijn : men schrijft in de begroting 84.500 euro in voor het VVC. Dit doet men echter niet en ik zal straks de argumentatie die men hiervoor hanteert weerleggen. Belangenbehartigers moeten terecht gedragen zijn door een groot deel van het werkveld. Het systeem van subsidiëring zal als volgt werken : de middelen, ingeschreven voor die belangenbehartiger, worden op basis van gegevens van het lidmaatschap van de culturele centra jaarlijks verdeeld over de leden van die belangenbehartiger-koepel. We zullen, als overheid, dat geld heel duidelijk kleuren want de begunstigde mag er niets anders mee doen dan die door te geven aan die belangenbehartiger om er zijn opdracht mee te kunnen uitvoeren.

Het wordt daarenboven in dit concrete geval nog moeilijker omdat dit via de gemeentebesturen moet gaan die de beheerders zijn van de culturele centra. De culturele centra zullen op een bepaald moment hun gegevens moeten overhandigen aan de Vlaamse administratie. Die zal daarop de 84.500 euro verdelen, het correcte aandeel van het geld storten aan de gemeenten, de gemeenten moeten dit geld doorstorten aan hun culturele centra, want dat zijn de leden van dat VVC. De culturele centra zullen het uiteindelijk doorstorten aan de VVC. Dit is heel boeiend voor de gemeentebesturen want zij moeten eerst een prognose maken in de begroting van de waarschijnlijke hoeveelheid middelen die ze zal krijgen uit die pot van de gekleurde middelen, om dan aan het eind via een begrotingswijziging het juiste bedrag in te schrijven. U moet niet neen schudden, mijnheer Keulen, alle betrokkenen hebben deze werkwijze bevestigd.

De heer Marino Keulen : Voor de eerste keer is dat inderdaad een beetje gissen, maar nadien is dat een vaste procedure. De slotsom van het debat in de commissie was dat het werkbaar is. Het zal snel gelolied verlopen.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Neen, elk jaar opnieuw zal men op basis van de concrete gegevens een punctuele verdeling moeten maken. Er kan immers een cultureel centrum nieuw lid worden en dan maakt men een nieuwe verdeelsleutel. De omweg langs de gemeentelijke comptabiliteit moet sowieso gebeuren, dat weet u net zo goed als ik. De verantwoording die de indieners van het voorstel geven, is dat het cultureel centrum zelf moet aangeven dat het lid wil worden van dat VVC en het VVC moet aantonen, wil het zij het via een omweg die middelen krijgen, dat het meer dan de helft van het werkveld vertegenwoordigt. Welnu, binnen het VSF, de sportfederatie, hebben we dit als voorwaarde van subsidiëring ook vooropgesteld. We hebben een rechtstreekse dotatie gegeven aan het VSF voor zover die kon aantonen dat de helft van de federaties lid waren en dat deze meer dan de helft vertegenwoordigde van de massa van de subsidies die werden uitgekeerd. Dat men dit als voorwaarde stelt, vind ik normaal. De overheid moet in deze sector maar één spreekbuis erkennen, wil ze efficiënt en effectief kunnen overleggen en onderhandelen. Als het VVC heeft aangetoond, via het eigen, zelf betaalde lidmaatschap van de culturele centra, dat meer dan de helft van de culturele centra lid zijn en dat die culturele centra meer dan de helft van de subsidiemassa beheersen, geef dan alstublieft die 84.500 euro rechtstreeks en belast niet alle gemeenten met die rompslomp.

Doelstelling is dus het ondersteunen van de belangenbehartigers. Die belangenbehartigers moeten bewijzen dat zij het werkveld vertegenwoordigen. Als dit echter allemaal gebeurd is, bespaar ons dan alstublieft die administratieve lijdensweg, waarbij ik ook verwijs naar de Vlaamse administratie die jaarlijks de gegevens moet verzamelen en dan de uitsplitsing moet maken van de middelen. Belast die administratie daar alstublieft niet mee.

Om die reden – en tot mijn grote spijt vermits ik voor de ondersteuning ben van de belangenbehartigers – zal mijn fractie dit voorstel van decreet niet goedkeuren.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mevrouw Van Hecke, de heer Lauwers heeft er reeds op gewezen dat het hier gaat om dezelfde constructie die destijds werd geïntroduceerd door minister Martens met betrekking tot het ambulant welzijnswerk. We volgen hier dezelfde werkwijze. Mijn bekommernis ligt in het feit dat een syndicaat maar een syndicaat is in de mate waarin het geschraagd wordt door leden. Dat

is precies wat we hier in een technische vorm proberen gieten.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik heb daarnet gezegd dat er nog andere voorbeelden zijn, waarbij ik heb verwezen naar de VSF waaromtrent door voormalig minister Martens een ontwerp van decreet werd uitgewerkt. Daar is dit toen niet gebeurd. Ik vind het trouwens bijzonder leuk dat deze coalitie zich verantwoordt door te verwijzen naar wat in het verleden is gebeurd. Eigenlijk heb ik steeds het omgekeerde gehoord. Als men nieuwe decreten maakt, moet men zich de vraag durven te stellen of op het specifieke domein en binnen de betreffende sector elders geformuleerde regels eveneens moeten gelden.

Pas de regels dus aan de sector aan. Ik ga geen oordeel vellen of de in het welzijnswerk toegepaste techniek wel de goede techniek is, want ik ben daar niet mee vertrouwd. Het beperkte budget van 84.500 euro, de administratieve rompslomp – centraal binnen de Vlaamse overheid én in elke gemeente, waarbij een dubbele inboeking gebeurt van het bedrag, namelijk eerst bij begroting en daarna bij wijziging voor het juiste bedrag – en de laattijdige betaling aan het VVC om zijn werking te doen, zijn stuk voor stuk elementen die ik niet verantwoord vind. Ik blijf daarbij, ondanks het feit dat het principe van ondersteuning zelf mijn volledige goedkeuring kan wegdragen.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, wat het onderdeel welzijn betreft, wil ik een correctie aanbrengen om achteraf geen verkeerde zaken in het verslag te lezen. Het ging namelijk niet om minister Martens, want een en ander dateert reeds van het begin van de jaren negentig. De concrete aanleiding daartoe was dat er tot op dat ogenblik twee belangenverdedigers – dus twee zuilen – waren die zelf een akkoord sloten om samen te gaan. Dat gebeurde op vraag van de hele sector.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(Neen)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Lauwers, Stassen, Keulen en

Voorzitter

Vandenbossche houdende wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het opschrift van het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk wordt vervangen door wat volgt :

"Decreet houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse cultuurcentra".

– *Aangenomen.*

Artikel 3

In hetzelfde decreet wordt een artikel 2bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 2bis

In dit decreet wordt onder cultuurcentrum verstaan een gemeenschapscentrum, zoals bepaald in artikel 2, 3°, van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, met daarnaast een breed en eigen cultuurspreidingsaanbod gericht op de bevolking van een streekgericht werkingsgebied."

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Artikel 4 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 4

De door de Vlaamse regering aangewezen dienst oefent jaarlijks ter plaatse of op stukken toezicht uit op de naleving van de voorwaarden, bepaald in artikel 3 en artikel 4bis. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels van dit toezicht."

– *Aangenomen.*

Artikel 5

In hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk IIbis, bestaande uit het artikel 4bis, ingevoegd, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK IIbis

Ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra

Artikel 4bis

§ 1. De Vlaamse regering neemt een gedeelte van de jaarlijkse bijdragen ten laste waartoe de cultuurcentra, gesubsidieerd op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, die lid zijn van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra, hierna de VVC te noemen, krachtens de statuten van die vereniging verplicht zijn.

De Vlaamse regering is hiertoe verplicht als de VVC aan de volgende voorwaarden voldoet en blijft voldoen :

1° opgericht zijn in de vorm van een vereniging zonder winstgevend doel overeenkomstig de wet van 27 juni 1921, waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend ;

2° haar zetel hebben in het Nederlandse taalge-

Voorzitter

bied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ;

3° volgens haar statuten tot doel hebben :

- a) de gemeenschappelijke belangen van de aangesloten cultuurcentra te behartigen ;
- b) de leden te informeren over de werking van de VVC ;
- c) op te treden als vertegenwoordiger van alle aangesloten leden naar de overheid en waar daarom gevraagd wordt ;

4° meer dan de helft van alle, volgens het in het eerste lid bedoelde decreet van 13 juli 2001 gesubsidieerde cultuurcentra tot lid hebben, die samen meer dan de helft ontvangen van de uitgekeerde basissubsidie, zoals bepaald in artikel 30 van het decreet ;

5° met het Steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid een samenwerkingsovereenkomst gesloten hebben waarin de VVC en het Steunpunt hun onderlinge samenwerking regelen om te komen tot een optimale uitvoering van de opdrachten van de VVC en van het Steunpunt, die met elkaar samenhangen ;

6° de collectieve arbeidsovereenkomsten voor het sociaal-cultureel werk naleven.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt haar tegemoetkoming in de jaarlijkse bijdragen, bedoeld in § 1, als volgt : de totaliteit van de subsidies bedraagt 84.500 euro. Een bedrag wordt uitgekeerd aan elk cultuurcentrum dat lid is van de VVC, naar rata van het aandeel van de basissubsidie van dat cultuurcentrum op de totaliteit van de basissubsidie, bepaald in het in § 1, eerste lid, bedoelde decreet van 13 juli 2001, die aan de leden van de VVC wordt uitgekeerd. De tegemoetkomingen worden uiterlijk op 1 maart van het jaar waarvoor de bijdragen verschuldigd zijn, uitgekeerd aan de cultuurcentra die lid zijn van de VVC.

De Vlaamse regering bepaalt op welke wijze en wanneer de VVC haar activiteitenplanning en haar begroting moet meedelen aan de Vlaamse Gemeenschap.

§ 3. Het in § 2 vermelde subsidiebedrag wordt vanaf 1 januari 2002 gekoppeld aan het prijsindexcijfer dat berekend en genoemd wordt voor de

toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van het concurrentievermogen.

§ 4. In afwijking van § 2 wordt in 2002 een bedrag uitgetrokken van 50.000 euro dat rechtstreeks zal worden uitgekeerd aan de VVC, op basis van de voorwaarden, zoals door de Vlaamse regering bepaald."

– *Aangenomen.*

Artikel 6

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2002.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

**VERZOEKSCHRIFT betreffende de verlaging van de successierechten
– 1368 (2002-2003) – Nr. 1**

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting over het verzoekschrift betreffende de verlaging van de successierechten.

De heer Tobback, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Van Goethem, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.14 uur.*
